

Delårsrapport

Utgåva: Delårsrapport 2 2018 **Rapportperiod:** 2018-08-31 **Organisation:** Kommun

tyresö kommun

1. INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INNEHÅLLSFÖRTECKNING	1
2.	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	2
1.	VIKTIGA HÄNDELSER	2
2.	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	4
3.	OMVÄRLDSANALYS	4
4.	FRAMTIDSBEDÖMNING.....	6
5.	PÅ VÄG MOT VISION OCH MÅL.....	7
6.	KOMMUNENS PERSONAL.....	24
7.	FINANSIELL ANALYS.....	26
8.	KOMMUNKONCERN	32
9.	DRIFTREDOVISNING	33
10.	INVESTERINGSUPPFÖLJNING.....	37
3.	KOMMUNENS VERKSAMHETER.....	39
1.	BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	39
2.	SOCIALNÄMNDEN.....	44
3.	GYMNASIE- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	49
4.	KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	53
5.	KOMMUNSTYRELSEN	55
6.	BYGGNADSNÄMNDEN	61
7.	LÅNGSIKTIG UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR ETT VÄXANDE TYRESÖ.....	62
4.	FINANSIELLA SAMMANSTÄLLNINGAR	65

2. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1. VIKTIGA HÄNDELSER

Inrättandet av Etableringscentrum

I maj i år slog Etableringscentrum upp sina portar i Tyresö kommun. Centret är ett av tre, de andra två i Haninge och Nynäshamn, som syftar till att underlätta integrationsprocessen för nyanlända. De tre kommunerna har beviljats 46 miljoner kronor från Europeiska socialfonden för projektet, som ska samla alla myndigheter och funktioner under ett och samma tak.

Invigning av Villa Basilika I april invigdes det nya äldreboendet Villa Basilika, ett privat vård- och omsorgsboende som drivs i Vardagas regi. Villa Basilika ersätter delar av Björkbackens och hela Ängsgårdens vård- och omsorgsboenden. Förändringen innebär en ökning med fem vård- och omsorgsplatser för att kunna möta en ökad efterfrågan i kommunen.

Ny organisation I juni fattade kommunfullmäktige beslut om en ny nämndorganisation, bland annat i syfte att lyfta fram äldrefrågorna och stärka integrationen. Den före detta socialnämnden och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden bildar numera tre nämnder:

- Äldre- och omsorgsnämnden ansvarar för äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.
- Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen samt arbetsmarknad och integration.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för gymnasie- och vuxenutbildningen.

Som ett resultat av detta ändras också tjänstemannaorganisationen för att bättre kunna serva nämnderna. I september fattades beslutet att socialförvaltningen och utvecklingsförvaltningen slås ihop och bildar en gemensam förvaltning med fyra sektorer, som var och en ansvarar för en nämnd:

- Äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning
- Individ och familjeomsorg samt arbete och integration
- Gymnasieskola och vuxenutbildning
- Bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar (som fortfarande svarar mot kultur- och fritidsnämnden, som fortfarande är intakt).

Valet En stor del av arbetet i kommunen under det första halvåret 2018 har präglats av det stundande valet. En förändring gentemot tidigare år är att kommunerna erbjudit ambulerande valassistans, och vid behov gjort hembesök för att underlätta röstningen för dem som har svårt att ta sig fram. I övrigt gick valet lugnt till, inga särskilda incidenter har rapporterats. Röstdeltagandet i kommunen ökade från föregående val och har inte varit så högt på 30 år. Även röstdeltagandet i områden med lägst deltagande, ökade i årets val.

Flytt av Trollbäckens bibliotek Under året flyttade Trollbäckens bibliotek ut från Vendelsövägen, för att ge plats åt fler förskoleplatser. Sedan tidigare finns beslut om att biblioteket ska flytta till ett mer centralt läge vid Alléplan. Tillsvidare flyttar biblioteket in i tillfälliga lokaler på Kumla allé 7-9.

10-årsjubileum Tyresöfestivalen För tionde året i rad firades Tyresös civilsamhälle och föreningsliv med ännu en Tyresöfestival. Allt från jonglering till underhållning och politik präglade årets festival mitt i valtider. Från första årets 350 besökare blev det i år rekord med över 3000 personer som ville prova på allt från fotboll och gymnastik till att virka med strumpbyxor och prova på blåsinstrument.

Invigning av parkourparken I samband med årets Tyresöfestival invigdes den nya parkourparken bredvid skateparken, nära Tyresö centrum. Hinderbanan är anpassad för både nybörjare och mer erfarna utövare. Tyresös parkourpark är cirka 300 kvadratmeter stor. Den har hinder i olika höjder, räcken och väggar, men också en yta för dans och umgänge med musikanläggning och spegel.

Fornudden Den 13 juni 2018 vann detaljplanen för Fornudden laga kraft, då Mark- och Miljööverdomstolen avslag överklagandet av planen. Arbetet med att utveckla Fornudden har därför äntligen kunnat komma igång. Under sommaren har dessutom den centrala delen av Fornuddsparken rustats upp med bland annat nya gångvägar, nya sittmöbler, ny belysning och massor av nya planteringar.

Start av ishallsbygget Under sensommaren togs det första spadtaget (i snö) för den nya ishallen. Den nya ishallen integrerar idrotten med staden. Den ska rymma 1000 åskådare och plats för cafeteria, kanslier och omklädningsrum för föreningarna Tyresö konståkningsklubb, Tyresö Royal Crowns, Tyresö FF och Tyresö Hanviken Hockey. Hallen ska stå klar första kvartalet 2021. Den befintliga ishallen kommer att rivas först när den nya ishallen står färdig.

Ny webbplats I februari 2018 lanserades Tyresö kommuns nya webbplats. Efter drygt ett års arbete fick tyresöborna tillgång till en renare, modernare och tydligare webbplats med mer fokus på service till invånarna. Nu ska det vara lättare att hitta och enklare att utföra sina tjänster direkt på webben.

Byte av lärplattform I augusti 2018 lanserades kommunens nya lärplattform, Vklass, som ska underlätta kommunikationen med vårdnadshavare. Här kan man följa sitt barns utveckling, hantera frånvaro samt få information från lärare. Här finns också kalender, scheman, matsedel och kontaktuppgifter.

GDPR Ett stort arbete har under våren lagts ned för att säkra att kommunen följer det nya dataskyddsdirektivet, General Data Protection Regulation, GDPR. Det nya direktivet ska säkerställa att alla personuppgifter hanteras på rätt sätt och att enskilda individer har kännedom om de register där de förekommer.

Utbildning Skolinspektionen noterar en positiv förändring mot en större likvärdighet i kommunens förskolor efter sin granskning i våras. Skolinspektionen har också godkänt Tyresö gymnasiums åtgärder för att komma tillrätta med de kvalitetsproblem som tidigare påpekats. Inspektionen anser att bristerna nu är avhjälpna och har därför avslutat ärendet.

2. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Av kommunens 14 strategiska mål bedöms 1 som helt uppfyllt och 5 som i hög grad uppfyllt. Dessa utgör 43 % av de uppställda målen. 4 mål (29 %) bedöms som delvis uppfyllt, medan 3 mål (21 %) bedöms som ej uppfyllt. Av de ej uppfyllda målen berör 2 mål finansiella frågor medan det sista handlar om sjukfrånvaron. 1 finansiellt mål har inte gått att bedöma i delårsboks slutet.

Bortsett från det ekonomiska området kan man säga att måluppfyllelsen är relativt tillfredställande.

Kommunens ekonomiska utfall är otillfredsställande. Inga av kommunens finansiella mål bedöms som uppfyllda i delårsboks slutet. Det är sannolikt att detta resultatet står kvar vid helåret. I och med att de finansiella målen inte uppnås bedöms inte resultatet vara i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning för Tyresö kommun.

3. OMVÄRLDSANALYS

BEFOLKNINGSUTVECKLING

Sveriges befolkning ökar, och det gäller även Stockholmsregionen.

Tyresös befolkning ökar också, men tillväxten varierar kraftigt mellan åren. Efter tre år med en hög tillväxt föll den tillbaka förra året, och befolkningen ökade endast med 201 personer. För 2018 förväntas kommunen en högre befolkningsutveckling, och prognosen från mars 2018 visar på en befolkningsökning med 933 personer under året.

Utfallet per den sista juli visar att befolkningen har ökat från 47 304 vid årsskiftet till 47 810, en ökning med 506 personer. Befolkningen har ökat varje månad under året. För att uppnå prognosens befolkningssiffra på 48 237 kommande årsskifte behövs en ökning med ytterligare 427 personer. För närvarande pågår inflyttning i nybyggda projekt, och det finns god möjlighet att prognosen kommer att nås även om vi sannolikt kommer ha en del utflyttning av ungdomar när statistiken för augusti och september presenteras.

VÄLFÄRDENS KOSTNADER

SKL har i olika rapporter pekat på att välfärdens kostnader kommer att öka på sikt. En viktig orsak är den demografiska utvecklingen med en större andel äldre i befolkningen. Den större andelen äldre leder till att färre personer i den arbetande befolkningen ska betala för fler personer som har behov av välfärdstjänster. En stor del av dessa tjänster ligger inom kommunens ansvarsområde.

Tyresö har traditionellt haft en låg andel äldre. Under 1960 och 1970-talen ökade befolkningen från omkring 5 000 till strax över 30 000 invånare. Ett stort antal bostäder byggdes, vilket resulterade i en kraftig inflyttning av bland annat barnfamiljer. Många av de som flyttade in då bor kvar i kommunen och

har blivit eller är på väg att bli pensionärer. Det finns en sannolikhet att andelen äldre i befolkningen kommer att öka de kommande åren, och därmed även kommunens kostnader för äldreomsorg.

Översiktsplan 2035 siktar mot en kraftig befolkningsutveckling i kommunen från dagens 48 000 till 60 000 i slutet av perioden. Även denna utvecklingen ska ske genom en stor utbyggnad av bostäder. En sådan befolkningsutveckling skulle motverka den demografiska utvecklingen och innebära en sänkning av andelen äldre i befolkningen genom att yngre människor flyttar in. Det skulle även medföra att ökningen av kostnaden för äldreomsorgen skulle bli mindre betungande för kommunen.

Det finns därmed en koppling mellan kommunens befolkningsutveckling och kommunens framtida förmåga att klara kostnaderna för sina välfärdsåtaganden.

BOSTADSMARKNAD OCH BOSTADSBYGGANDE

Det har det senaste året funnits en stor osäkerhet på bostadsmarknaden i Stockholmsregionen som även påverkar utvecklingen i Tyresö. Prisnivåerna på bostäder i kommunen steg fram till hösten 2016, då utvecklingen avstannade och en fas inleddes med priser som ibland sjönk och sedan steg. Från tidigt 2018 skedde en prisnedgång i kommunen och en ny lägre prisnivå har etablerats. Utvecklingen liknar den som varit i hela regionen.

I regionen har vi sett att osäkerheten på bostadsmarknaden påverkar viljan att köpa nyproducerade lägenheter negativt. Det påverkar i sin tur byggherrarna. Igångsättning av byggprojekt är ofta beroende av att tillräckligt många lägenheter i projektet är sålda. Hittills har vi inte märkt någon inbromsning i Tyresö. Tyresö har ett eftersatt behov av lägenheter som ger en stark efterfrågan. Planerna innehåller ett mer varierat byggande än vissa kommuner som satsat på stora nya områden. Därmed attraherar det mer varierande kundgrupper.

Det finns en risk att osäkerheten kommer att påverka bostadsbyggandet i Tyresö på längre sikt. Kommunens befolkningsprognos bygger på ett antagande om bostadsbyggande och en förändrad byggtakt kommer även att påverka befolkningsutvecklingen. Som vi skrivit ovan kan detta påverka kommunens förmåga att klara välfärdsåtagandet. Det är därför av vikt att kommunen har en väl avvägd strategi för hur bostadsbyggandet och befolkningen ska utvecklas framöver.

OSÄKERT POLITISK LÄGE I RIKSPOLITIKEN

Våren och sommaren har i svensk politik varit präglad av det förestående valet i början av september. Valutfallet har resulterat i ett osäkert politiskt läge i svensk rikspolitik. Det är dels oklart hur en framtida regering ska formas, dels vilken politik en sådan regering kommer att föra och slutligen vilket handlingsutrymme att genomföra reformer regeringen kommer att få.

Ett oklart politisk läge påverkar samhällsutvecklingen i Sverige och därmed även situationen för alla svenska kommuner inklusive Tyresö.

FÖRÄNDRINGAR AV UTJÄMNINGSSYSTEMET

I början av oktober kommer den statliga utredningen av det kommunala utjämningsystemet att presenteras. Den information som har kommit ut tyder på att utredningen kommer föreslå en förändring av utjämningsystemet som innebär att mer resurser tillförs kommuner med svag ekonomi och tunga välfärdsåtaganden. Dessa resurser kommer att hämtas från kommuner med starkare ekonomi, framför allt i storstadsregionerna. Mycket tyder på att utredningens förslag kommer att missgynna Tyresö kommun ekonomiskt.

KONJUNKTURENS EFFEKTER PÅ SKATTEINTÄKTER

Kommunen använder SKL:s (Sveriges kommuner och landsting) bedömningar av samhällsekonomisk utveckling och skatteunderlag för sin omvärldsanalys.

Svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur. SKL prognostiserar att konjunkturen kommer att kulminera under 2019. Som resultat av att konjunkturen vänder, räknar SKL med att tillväxten i skatteunderlaget mattas av. SKL:s prognoser har varit stabila det senaste året. I den senaste prognosen justeras skatteunderlagstillväxten ner början av prognosperioden, medan man räknar med en något högre tillväxt de efterföljande åren. Dock är det väldigt små förändringar i summan av skatteunderlagstillväxten över en flerårsperiod. Hur det faktiska utfallet blir beror på vilket sätt konjunkturen vänder. SKL:s prognoser förutsätter en mjuk vändning. Om en större finansiella obalans skulle uppstå kan utvecklingen komma snabbare och ge större effekter på skatteunderlagsutvecklingen.

4. FRAMTIDSBEDÖMNING

Delårsrapporten visar på en negativ ekonomisk utveckling i kommunen. Efter ett relativt starkt 2017 ser resultatet för 2018 ut att bli svagt. Verksamheten har inte klarat att få kontroll på kostnaderna på det sätt som är en förutsättning för att kommunen ska ha en stabil ekonomisk bas.

Däremot lyckas kommunen bättre med måluppföljningen på de områden som rör kvalité och leverans till medborgarna.

Läget i omvärlden gör att det är en större osäkerhet om kommunens framtida förutsättningar, vilket gör det än svårare att göra en bedömnin av framtiden.

Befolkningsutvecklingen följer den plan som finns för kommunen, men det finns en större osäkerhet om utvecklingen på längre sikt och om intentionerna i översiktsplanen kommer att genomföras.

Kommunens investeringsprogram är omfattande, tilldels som ett resultat av den planerade expansionen. Om utvecklingen skulle bli en annan än den planerade kan investeringsplanerna behöva justeras. Faktum kvarstår att det finns ett omvattande behov av reinvesteringar i kommunens befintliga anläggnings-tillgångar vilket kommer att innebära att det kan bli än mer viktigt att prioritera bland investeringarna.

Kommunens utvecklingsstrategi för ett växande Tyresö stipulerar att kommunen ska arbeta mot ett stabilt överskott på 3 % för att bygga finansiell styrka när investeringsbehovet är stort. Resultatet i delåret och årsprognosen visar att kommunens prioritering de närmaste åren måste vara att få kontroll över kostnaderna, och leverera resultat i paritet med utvecklingsstrategin. För varje år med svaga resultat försvagas kommunens finansiella ställning på lång sikt.

Bedömningen för framtiden är att kommunen har ett tufft arbete framför sig. Arbetet med att få kontroll på kostnaderna ska genomföras i ett läge där konjunkturen sannolikt vänder och ger sämre förutsättningar. Det innebär att det kommer att krävas en stor samförstånd både politisk och bland verksamheten om vändningen ska lyckas.

5. PÅ VÄG MOT VISION OCH MÅL

Vision för Tyresö kommun 2030

Den politiska ledningen har en vision för år 2030; Tyresö ska vara den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen.

Sammanfattning av visionen:

År 2030 bor 60 000 invånare i Tyresö. I kommunen finns en blandning av olika boendeformer. Tyresö är sedan flera år en av Sveriges bästa skolkommuner. Kommunen är välmående med små sociala problem. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och det finns en variation av boendeformer väl anpassade till äldres behov och efterfrågan. Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika näringsliv som är rikt och differentierat med stark entreprenörsanda. Kommunen arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Gång- och cykelnät är väl utbyggt. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och Södertörn. Det medvetna miljöarbetet har gett resultat. Kommunens ekonomi är stabil och i balans.

STRATEGISKA MÅL

Titel	Bedömning	Kommentar
Livskvalitet - den attraktiva kommunen		
Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner		Målet bedöms som i hög grad uppfyllt. Kvalitetsresultaten ligger över eller i nivå med genomsnitt i jämförelse med kommungenomsnittet i Sverige. För att bedöma målet som helt uppfyllt krävs bättre resultat jämfört med övriga kommuner i länet för samtliga indikatorer. Attraktiva livsmiljöer och nya bostäder Arbetet med de två första övergripande strategierna för parker och trafik är i sitt slutskede och beräknas att färdigställas under året. Strategierna kommer att utgöra underlag för att skapa attraktiva livsmiljöer, i enlighet med kommunens översiktsplan.

		Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året baserat på antal/1000 invånare är högre jämfört med rikssnittet för 2017, men något under länssnittet. Tyresö kommun placerar sig på elfte plats av landets 290 kommuner i utmärkelsen Året arkitektkommun. Bedömning grundas på enkätsvar från 1000 av Sveriges arkitekter och offentlig statistik. Tyresös placering är näst bäst i Stockholmsområdet och ett rejält kliv framåt efter att i fjol inte varit blanda de 20 bästa. Hållbart miljöarbete I årets miljöranking Miljöbarometern har Tyresö placerat sig på plats 37 av landets 290 kommuner. Det är en förbättring med 10 platser jämfört med förra året. I länsplaceringen hamnade Tyresö på plats 12 av 26. Sedan 2012 har Tyresö placerat sig i gruppen kommuner vars resultat tillhör de 25 procent bästa. Målet för andelen ekologiska livsmedel som kommunen köper in ökar och målet är uppfyllt. Varierat utbud av kultur och fritid Tyresö kommun erbjuder många små och stora evenemang inom kulturområdet och har utvecklat utbudet för flera målgrupper. Kommunen investerar och bygger några nya idrottsanläggningar. Antalet besökare på biblioteket har ökat jämfört med samma period föregående år. Biblioteken arbetar för att utveckla programverksamhet för att bli en attraktiv mötesplats. Fritidsgårdarna har erbjudit flera aktiviteter till en låg kostnad under loven. Utvecklingen av Alby friluftsområde fortsätter.
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner		Målet bedöms fortsatt vara delvis uppfyllt. Inga nya offentliga resultat från Skolverket har kommit, men de preliminära resultaten för grundskolan visar förbättringar inom flera områden. En ökad andel av elever både i grundskolan och på Tyresö gymnasium upplever otrygghet i skolan. Förskola I skolinspektionens granskning under våren fick Tyresö förskolor godkänt. De positiva delar som lyftes fram var bland annat en ökad likvärdighet, barngruppernas storlek har minskat, ett systematiskt kvalitetsarbete som fungerar genom hela organisationen och ett rekryteringsupplägg som utgår från förutsättningar. De allra flesta som har sitt barn på Tyresö kommuns förskolor är nöjda. 93 procent svarar i föräldraenkäten att de är nöjda med verksamheten och 92 procent skulle rekommendera sitt barns förskola. Grundskola Resultatet för läsåret 17/18 ser bra ut. Preliminära siffror visar att en positiv resultatutveckling inom meritvärde, andel behöriga till gymnasiet samt andelen med fullständigt betyg. Det preliminära meritvärdet är det bästa resultatet i

		Tyresös kommuns skolor som kan avläsas sedan den nya läroplanen infördes 2011. Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Gymnasium Andelen elever från Tyresö som får examen eller studiebevis efter fyra år har ökat något mellan 2016 och 2017. Det gäller även för Tyresö gymnasium. Något nytt resultat är inte redovisat för 2018. Elevenkäten som genomförs i årskurs 2 på de nationella programmen har precis presenterats och har ännu inte till fullo analyserats. 115 elever går i årskurs 2 på de nationella programmen och 66 procent har svarat. Introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan omfattas inte. Enkäten visar på en ökad andel som upplever en otrygghet i skolan, och färre som rekommenderar sin skola till andra även om de rekommenderar sitt eget programval. Gymnasiet har efter några elevincidenter under läsåret ökat närvaron av vuxna genom elevassistenter och senast en trygghetsvård vars uppgift är att vara i daglig kontakt med elever i olika trygghetsskapande åtgärder. Resultatet är lägre än tidigare år och jämfört med Stockholms län. Vuxenutbildning Vårterminen 2018 hade 92 procent av de som deltagit i vuxenutbildningen godkända betyg. Vuxenutbildning har haft hög andel godkända elever sedan flera år tillbaka.
Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum		
Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen		Målet bedöms som fortsatt uppfyllt i hög grad eftersom kvalitetsresultaten i servicemätningar och brukarundersökningar är goda. Kvalitetsresultaten för kommunen ligger fortsatt i nivå med eller över genomsnittet i jämförelse med övriga kommuner i SKL:s undersökning Kommuns kvalitet i korthet. Genom regelbunden kvalitetsgranskning och återkommande uppföljningar säkerställs kvaliteten i kommunens verksamheter. Mätningar för att ta reda på om medborgarna är nöjda med sin kontakt med servicecenter genomförs kontinuerligt. 780 medborgare deltog i undersökningen. Resultatet visar att 87 procent av medborgarna är nöjda, 88 procent anser att medarbetarna har ett högt engagemang och 80 procent tycker att det är enkelt att kontakta servicecenter.
Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet		Målet bedöms som helt uppfyllt. Kommunen har övergripande resultat inom delaktighet och påverkan bland de allra bästa i jämförelse med övriga kommuner.

Blomstrande näringsliv		
Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.		Målet bedöms fortsatt vara i hög grad uppfyllt eftersom Tyresö placerar sig en plats bland de 50 bästa kommunerna. Den 2 oktober släpps rankingplaceringen för Svenskt Näringslivs undersökning.
Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen.		Resultatet från de enkäter som besvaras av de företagare som varit i kontakt med kommunen eller kommunala förbund som Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund och brandförsvaret för sämre än förra årets resultat. Det är framför allt bygglov som får sämre betyg av företagarna. Helhetsomdömet ger ett Nöjdhetsindex på 61 och detta bedöms som godkänt av SKL. Målsättningen för kommunen är NKI 75.
Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög.		Målet är i hög grad uppfyllt. Arbetslösheten har ökat något, men är fortsatt låg i jämförelse med landet i övrigt. Andelen arbetslösa utrikes födda är klart lägre i Tyresö än länet och riket. Målet bedöms som i hög grad uppfyllt eftersom en ökning om än liten kan ses. För helt uppfyllt bör ses en konstant eller minskad arbetslöshet.
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter		
Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden.		Resultatet för delårsbokslutet visar på ett utfall som motsvarar 0,84 % av skatteintäkter och statsbidrag. Prognosen för året visar på ett resultat på -0,29 %. Vi är mycket långt från att nå målet 2018
Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.		Målet är uppnått i delårsbokslutet. Däremot är det sannolikt att måttet inte kommer att nås för helåret. I och med att resultatet är tvetydigt har vi valt att inte göra en utvärdering av det strategiska målet i delårsbokslutet.
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser		Varken i delårets resultat eller i helårsprognosen uppnås målet.
Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer		Målet kan inte bedömas i sin helhet förrän verksamheterna gjort analyser senare i höst. Arbete med processledning har påbörjats och har identifierats av kommunledningsgruppen som viktigt strategiskt område 2019.

Attraktiv arbetsgivare		
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.		Under 2017 gjordes ingen ny undersökning om medarbetarnas inställning till Tyresö kommun som arbetsgivare. Ny undersökning kommer hösten 2018.
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.		Sjukfrånvaron slutar för januari till och med juli 2018 på 7,6 procent vilket är något lägre än samma period förra året (8,1 procent). Tyresö kommun har haft fler lång sjukfrånvaro än andra kommuner. Ett arbete med att aktivt arbeta med arbetsförmågebedömningar och rehabilitering av långtidssjuka har påbörjats under 2017. Andelen lång sjukfrånvaro har börjat minska.
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.		Av Tyresö kommuns 2403 tillsvidareanställda medarbetare har 90 procent heltidsanställning. Det finns verksamheter där medarbetarna arbetar mindre än vad de önskar. Det gäller framför allt inom omsorg äldre- och funktionsnedsättning.

INDIKATORER

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend	Kommentar
Tyresö är en av Sveriges mest attraktiva boendekommuner					
Andel inköpta ekologiska livsmedel i organisationen	32.00%	30.00%		↗	Andelen inköpt mängd ekologiska livsmedel beräknat på inköpskostnad stiger för tredje året i rad. Resultatet motsvarar genomsnittet jämfört med övriga kommuner i landet och i länet. Förskoleområdet bidrar med den största andelen inköpta ekologiska livsmedel, 36 procent. Även äldreomsorgen och grundskolan klarar 30 procentsgränsen. Gymnasiet redovisar en andel på knappt 20 procent.
Andel Tyresöbor som kan rekommendera Tyresö som boendekommun - Svenskt Kvalitetsindex	99.00%			-	Inget nytt resultat. Undersökningen har inte genomförts sedan 2015.
Medborgarundersökning - Hur bedömer medborgarna Tyresö kommun som en plats att bo och leva på?	70			-	Resultatet är bland de 25 procent bästa jämfört med deltagande kommuner 2017 (genomsnitt 69).

(Nöjd-Region-Index) (U00402)					Ny undersökning pågår och resultatet redovisas i slutet av året.
Medborgarundersökning - Tyresöborna om kommunen som en plats att rekommendera vänner och bekanta att flytta till (U00404)	79			–	Resultat är bland de 25 procent bästa jämfört med deltagande kommuner 2017. Medborgarundersökning för 2018 genomförs under september- oktober. Resultatet redovisas i slutet av året.
Tyresös placering i tidningen Fokus ranking	22			–	Tidningen Fokus har publicerat sin Bäst att bo-lista för året. Rankinglistan är en sammanställning av olika variabler som kan vara intressanta i val av kommun att bo i. I den senaste rankingen hamnar Tyresö på plats 22 i kommunrankningen, vilket är bättre än 2017 då Tyresö placerade sig på plats 31. En plats bland de 30 bästa kommunerna placerar Tyresö bland de 10 procent bästa resultaten. Förbättrade resultat kan ses inom Bästa att vara ung, Bäst att vara äldre och Bäst att ha familj. Något lägre placering får Tyresö i kategorin Bäst att arbeta från 15 2017 till plats 25 i år. Kategorin fundamentala variabler omfattar statistik som ohälsotal, medeltemperatur, tolerans, befolkningsökning, huspriser osv. Här hamnar Tyresö på plats 9, vilket är en förbättring med 2017 (23). Bland storstadskommunerna får Tyresö plats 13 av samtliga kommuner och bland de tio bästa i länet.
Renhållning - Andel enbostadshus som är anslutna till matavfallsinsamling	42.00%	37.00%		↗	1305 lägenheter har sedan årsskiftet anslutit sig till matavfallsinsamlingen och målet är passerat med hela fem procent.

Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner					
Förskola - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola" (föräldraenkät)	93.0%	100.0%		-	
Grundskola - sammanvägt resultat i grundskolan, samtliga skolor, ranking ÖJ (U15428)	133	50		-	Nytt resultat i Öppna jämförelser presenteras i november-december.
Gymnasieskola - Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%) (N17457)	78.1%	100.0%		-	Resultatet 78,1 procent är bättre än genomsnittet för länet och något under genomsnittet för landet. Inga nya resultat redovisade för 2018.
Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen					
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index) (U00401)	0			-	Medborgarundersökningen för 2018 genomförs under september och oktober. Resultatet redovisas i slutet av året. Resultatet från 2016 når inte upptill de 25 procent bäst jämfört med deltagande kommuner 2017. (genomsnitt 62)
Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet					
Medborgarundersökning - Vad tycker medborgarna i Tyresö kommun om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index) (U00408)	47			-	Medborgarundersökningen genomförs under september-oktober. Resultatet redovisas i slutet av året. Resultatet från 2016 är bland de 25 procent bästa jämfört med deltagande kommuner 2017. (genomsnitt 47)
Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Sverige när det gäller företagsklimat.					
Företagare bedömer kommunens företagsklimat - Svenskt Näringsliv	42			-	Resultatet av rankingen presenteras den 2 oktober.
Tyresös företagare är nöjda med den service och det bemötande de får i kommunen.					
Så uppfattar företagare kommunens service	61	75		-	

de fått från kommunen - SBA Servicemätning					
Arbetslösheten i Tyresö är bland de lägsta i regionen och sysselsättningsgraden hög.					
Arbetslösa i kommunen i åldern 16-24 år - andel av invånarna (N00928)	3.30%			-	
Arbetslösa i kommunen i åldern 18-64 år - andel av invånarna (N00919)	3.50%			-	
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser					
Samlat ekonomiskt resultat (mnkr) för kommunens verksamhetsområden	-24			-	
Antal verksamhetsområden som bedriver sin verksamhet inom ram	10			-	
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.					
Andel av kommunens anställda som skulle rekommendera Tyresö kommun som arbetsgivare	51.00%			-	Ingen ny undersökning har gjorts under perioden. En medarbetarundersökning pågår under månadsskiftet augusti/september. Ett resultat för 2018 kommer därför att finnas till årsbokslutet.
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.					
Den totala sjukfrånvaron (%) i hela kommunen	7.61%	4.00%		-	
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.					
Andel av de anställda i kommunen som anger att sysselsättningsgraden är anpassad till deras önskemål	0.00%			-	Ingen undersökning finns för den akuta perioden. Ett resultat för 2018 kommer att finnas till årsbokslutet.
Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer					
Bedömning från chefer och medarbetare - andel som anser att verksamheten har ett innovativt klimat				-	
Bedömning från chefer och medarbetare - andel som upplever att verksamhetens processer har förbättrats				-	

Bedömning från förtroendevalda - andel som upplever att de får beslutsunderlag av hög kvalitet i god tid				-	
Servicenivåer för kommunens handläggning av ärenden är uppfyllda till 100 procent				-	

Titel	Utfall	Mål	Bedömning	Trend	Kommentar
Kommunens samlade resultat, i den reguljära verksamheten, uppgår till minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden.					
Ekonomi - årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	0.84%	2.00%		-	
Investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflöde från den löpande verksamheten.					
Andel nettoinvesteringar i skattefinansierad verksamhet som finansierats med egna medel.	157.70 %	100.00 %		-	Någon prognos för helårets investeringskostnader har inte tagits fram, därför kan inte prognosvärde anges.
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser					
Ekonomiskt resultat, Tkr	33 852.0	26 615.0		-	Även om målet är uppnått i delårsbokslutet visar prognosen på att målet inte kommer att uppnås för helåret.

SÄRSKILDA UPPDRAG

Titel	Status	Kommentar
Konkurrensutsättning	✓	Behov av konkurrensutsättning identifieras kontinuerligt.
Ekologiska livsmedel	✓	Resultatet för perioden januari-juli 2018 är 32 procent, vilket innebär att uppdraget är uppfyllt.
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.	✓	Redovisning av genomförda och kommentarer till uppdraget redovisas i respektive verksamhetsområdes nämndplan.
Taxor och avgifter	▶	Taxor och avgifter för de flesta verksamheter har behandlats inför ny kommunplan 2018. Övriga taxeändringar under året har det tagits beslut om i respektive nämnd.
Arbeta för ökad personaltäthet och minskade barngrupper	▶	Skolverkets statistik, som baseras på siffror från hösten 2017, visar att Tyresös barngruppsstorlek är 15,3 detsamma som genomsnittet i hela landet. För kommunerna i Stockholms län är genomsnittet 15,8 barn per grupp. Personaltätheten ökat, från 6,2 barn per årsarbetare 2013, till 5,3 barn per årsarbetare 2017.barn. Det arbete som har gjort har lett till en positiv utveckling, fortsatt arbete pågår och statsbidrag för minskade barngrupper är sökta även för läsåret 18/19. Rikssnittet i hela landet och i Stockholms län ligger på 5,1.
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	✓	Uppdraget är genomfört. Metoder för långsiktig kompetensförsörjning inom förskolan har införts i organisationen
Genomlys behovet av förskoleplatser i alla kommundelar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys av förskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning
Bereda förskoleplats upp till 30 timmar per vecka för barn till arbetssökande.	✓	Uppdraget är genomfört. Utökningen av tid på förskolan för barn till arbetssökande har fungerat väl i praktiken. Förskolans riktlinjer är uppdaterade med förtydliganden
Arbeta för ökad lärartäthet i lågstadiet	✓	Uppdraget är genomfört. Förvaltningen har fått del av statsbidraget Lågstadiesatsningen, och det har ökat lärartätheten i lågstadiet. Läsåret 2016/17 beviljades Tyresö 10,35 miljoner kronor i statsbidrag vilket motsvarande drygt 17 årsarbetare. Andelen lärare per elev följs upp och analyseras och redovisas i den ordinarie uppföljningen för verksamhetsområdet Grundskola.
Genomlys behovet av grundskoleplatser i alla kommundelar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalyser för grundskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Inleda ett målmedvetet och långsiktigt arbete med kompetensförsörjning	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalyser för grundskoleplatser förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.

Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.	▶	Uppdraget är påbörjat inom grundskolan. Varje högstadieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasievalet. Samarbete sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola samt gymnasiet i Tyresö. Samverkan med det lokala näringslivet är ett utvecklingsområde. Samverkan med samtliga gymnasieskolor som Tyresös elever går till är en stor utmaning. Idag går färre än 20 procent av eleverna i årskurs 9 på Tyresö gymnasiums utbildningsplatser. Studievägledningen på gymnasiet har under året intensifierat arbetet mot riskgrupper för studieavbrott. Förstärkningen av studie- och yrkesvägledare för introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan har givit fler elever möjlighet att möta SYV och få rådgivning. Studie- och yrkesvägledningen på gymnasiet har indirekt fått ökade resurser genom att hanteringen av KAA (det kommunala aktivitetsansvaret) fått ökad bemanning. Det genomförs gemensamma möten mellan studie- och yrkesvägledarna på grundskolan, gymnasiet och vuxenutbildningen.
Utveckla tidiga insatser inom individ- och familjeomsorgen i samverkan med olika aktörer	✓	ABC Föräldrautbildningar har genomförts i samarbete med skolan.
Genomlys behovet av boendeplatser inom individ- och familjeomsorgen i alla kommundelar	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys av boendeplatser inom Individ- och familjeomsorgen förs in i lokalförsörjningsplanen enligt riktlinjer för lokalförsörjning
Fortsätta öka självförsörjningsgraden	✓	Tyresö kommun har en låg andel som är i behov av ekonomiskt bistånd. Bedömningen är att andelen fortsatt kommer att understiga två procent.
Implementera och utveckla projektet "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" i den ordinarie verksamheten.	✓	Uppdraget är genomfört. Projektet En väg in har övergått till ordinarie verksamhet: En väg in är en myndighetsgemensam mottagning för personer som har behov av samordnat stöd för att komma till arbete, studier och egen försörjning. Samarbetspartners i "En väg in" är Samordningsförbundet Östra Södertörn, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, försörjningsstödsenheten och Arbetscentrum för Tyresö kommun. Samarbete sker även med vuxenutbildning, skuldrådgivare, primärvård m fl.
Genomlys behovet av boendeplatser inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar.	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalys för boendeplatser för personer med funktionsnedsättning i alla kommundelar förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.

Säkerställa tillkomsten av ytterligare boendeplatser inom äldreomsorgen genom nya vård- och omsorgsboenden	✓	En plan för tillkommande vård- och omsorgsboende har tagits fram.
Genomföra en satsning på mat och måltider inom äldreomsorgen	▶	Uppdraget är påbörjat. Utbildning i mat och måltider har genomförts på Björkbackens vård- och omsorgsboende och den kommunala hemtjänsten i samarbete med Utsikten. På enhetsnivå har respektive enhetschef arbetat med att förbättra måltidssituationen för brukarna. Förbättringsarbetet gällande mat och måltider kommer att fortgå under 2018.
Genomföra Silviacertifiering av äldreomsorgen	✓	Uppdraget är utfört. Samtlig personal inom verksamhetsområdet äldreomsorg genomgått har genomgått stiftelsen Silviahemmets demensvårdsutbildning. Tyresö är först ut i Sverige med att ha utbildat samtliga medarbetare som arbetar mot äldre i demensvård. I februari 2018 lämnade H.M. Drottning Silvia över stiftelsen Silviahemmets certifikat för kunskap om god demensvård.
Genomlys behovet av boendeplatser inom äldreomsorgen i alla kommundelar.	✓	Uppdraget är genomfört. Behovsanalyser för boendeplatser inom äldreomsorgen förs in i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Implementera framtidens gymnasium med ny profilering och nytt arbetssätt	▶	Tyresö gymnasium har utvecklats till ett yrkesgymnasium. Tyresö gymnasium utvecklar pedagogiska metoder, arbetar med läsluft, kollegialt lärande, formativa bedömningar och digitala verktyg samt yrkesintroduktion i grupp. Där har förstelärarna en viktig roll. Utveckling sker av arbetsplatsförlagt lärande (APL), kontakter med branschen och certifieringar för yrkesprogrammen samt utveckling av lärling. Detta arbete sker i samarbete med Skolverket. Även satsningen på yrkesintroduktion i grupp har en koppling till Skolverket som liknar yrkespaket som Skolverket rekommenderar.
Utveckla bättre verksamhetslokaler för gymnasieutbildning i Tyresö	▶	Planerna för gymnasiets lokaler, benämnt Mötesplats Kompassen har presenterats för kommunledningsutskottet i april och behandlades på kommunstyrelsen den 2 maj. Kommundirektören fick i uppdrag att återkomma med ett förslag hur kommunen kan gå vidare.
Genom aktiva insatser i nära samverkan med andra aktörer verka för ännu högre sysselsättningsgrad och självförsörjningsgrad i Tyresö	▶	Avdelningen har aktivt deltagit i samverkan med Samordningsförbundet Östra Södertörn och Etablering Södertörn. I samverkan ingår avdelningen i projektet Etableringscentrum samt projektet MIA.
Öka kapaciteten för flyktmottagandet	▶	Integrationsenheten har i samverkan med bostadsbolag, kommunens fastighetsavdelning samt privata hyresvärdar bosatt dem som anvisats till Tyresö kommun 2018. I

		början av året fick de som stod kvar från 2017 års anvisade bostad.
Inrätta offentligt skyddade anställningar i syfte att öka självförsörjandegraden.	▶	Under perioden har 21 personer haft olika former av skyddade anställningar inom kommunen.
Ta fram en integrationsstrategi	✓	Integrationsstrategin beslutades av kommunstyrelsen den 2 maj 2018 och finns med som ett särskilt uppdrag i kommunplanen för 2019-2022.
Genomföra den planerade Alby-utvecklingen	▶	Projektet drivs i fyra delprojekt. Kulturfastigheter- Styrgruppen har fastställt delprojektets projektplan inklusive tidsplan. Spår och leder -Arbetet med att byta ut belysning och förbättra beläggningen på 4 kilometerspåret påbörjades i september. En plan har tagits fram för arbetet med att utveckla nuvarande ridspår, tidspunkten för genomförandet är satt till sommar/höst 2019. Entréer till Alby- Styrgruppen har fastställt delprojektets projektplan inklusive tidsplan. Nordlig entré till Tyresta- Styrgruppen har fastställt delprojektets projektplan inklusive tidsplan. Arbetet med att ta fram ett tävlingsprogram för en arkitektävling i samarbete med Sveriges Arkitekter har påbörjats.
Utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i nära samverkan med andra aktörer	▶	Diskussioner pågår med Skandiafastigheter om utformningen av Tyresö centrum. En förstudie har gjorts angående användandet av gymnasiets lokaler. I förstudien föreslås en utveckling av byggnaden som innehåller en scen, biblioteksfilial, miniaulor för 70 respektive 120 personer samt gradängtrappa för föreläsningar och mindre program, kafé, restaurang, bokningsbara lokaler för föreningsliv och andra. Om projektet realiserar tillskapas någon form av kulturhus integrerat med kunskaps- och arbetsmarknadsverksamheter. Läget är cirka 800 meter från Tyresö shoppingcentrum, i utvecklingsområdet i Wättingebacken.
Arbeta fram en strategisk anläggningsförsörjningsplan inom verksamhetsområde	✓	Uppdraget är genomfört. Anläggningsförsörjningsplanen har tagits fram och kostnadsberäknats. Planen har presenterats i kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen hösten 2016.
Etablera en ny huvudentré från Alby friluftsområde till Tyresta naturreservat och nationalpark under år 2017.	✓	Se uppdraget Genomföra Alby-utvecklingen
Arbeta fram en centrumutvecklingsplan för Trollbäcken som omfattar sträckan längs Vendelsövägen från Drevviken till Södergården	▶	Arbete med antagandehandlingar har pågått under våren. Dialog med politikerna har förts under juni kopplat till exploateringsgrad och kostnader för genomförandet. Dialogen har under sommaren avvaktat valet. Information planeras i MSU efter valet. Först därefter kan

i syfte att möjliggöra mindre förtätningar med bostäder och förbättrat service- och centrumutbud		antagandehandlingar färdigställas inför ett antagande under hösten/vintern.
Vidta fortsatta åtgärder för förbättrad framkomlighet längs Tyresövägen	▶	Arbetet med att förbättra framkomligheten pågår. Av redan genomförda åtgärder ses effekter över åren som exempelvis att 2017s trafikmätningar visade färre köbildningar än 2012 när vi gjorde basundersökningen, och en förbättring från 2016. Arbeten som pågår är genomförandeentreprenad för tunneln vid Petterboda, fortsatt planering för det tredje körfältet, projektering av cirkulationsplatsen och ny gångtunnel vid Bäverbäcken, cykelåtgärdsplan samt mobility management-projekt. Arbeten pågår med gångtunneln vid Petterboda, den är dock försenad pga ökade mängder berg samt resursbrist. Entreprenaden kommer slutföras efter årsskiftet. Parallellt arbetar Vattenfall med att upphandla nedläggningen av kraftledningen, vilket förhoppningsvis kommer att ske under sommarhalvåret 2019.
Planera Trädgårdsstadens tredje etapp	⌚	Arbetet har inte påbörjats. Området har för närvarande ett mycket stort värde som masshanteringsplats för utbyggnad av VA och vägar på Östra Tyresö, som annars skulle behöva köras långa sträckor till andra delar av Stockholm för mellanlagring, vilket skulle innebära stora konsekvenser för miljön och kommunens ekonomi. Projektet bedöms dessutom inte vara konjunkturkänsligt, vilket gör att förvaltningen hittills prioriterat utveckling av andra områden, som kräver en starkare konjunktur.
Genomföra ett arbete i syfte att effektivisera Tyresös företagsområden så att fler arbetsplatser kan rymmas, fler företag etableras eller tillåtas expandera	▶	Det som kvarstår av uppdraget är en närmare genomlysning och framtagande av ett planprogram för Bollmora industriområde vilket planeras påbörjas under slutet 2018, eventuellt 2019. Investeringsmedel för projektet har äskats under våren.
Inleda arbetet med att upprätta naturreservat runt Telegrafberget och runt Barnsjön	▶	Telegrafberget: Projektet har dragit ut på tiden jämfört med planen, då arbetsbelastningen är hög. Avsikten är att samråda förslag till beslutsunderlag för Telegrafberget senast under 2019. Barnsjön: Arbetet med avgränsning inför bildandet av naturreservatet Barnsjön har påbörjats. I ett så tätortsnära reservat som detta blir är det viktigt att utreda gränserna och kopplingen till befintlig och framtida bebyggelse och behov av infrastruktur noga.
Utveckla nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och	▶	Lokaler för äldreboende och korttidsboende ingår i detaljplanearbetet för Norra Tyresö centrum etapp 2, som är i antagandeskede. Lokal för förskola ingår i detaljplanearbetet för Norra Tyresö centrum etapp 2 kvarter 6 som planeras antas vid senare tillfälle.

annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum.		
Utarbeta riktlinjer och en process kring strategiska markförvärv	✓	En markförsörjningsplan har antagits under 2017.
Följa upp och ta fram nya åtaganden enligt Tyresö kommuns klimatstrategi	▶	Arbetet med att revidera de åtgärdsdokument till klimatstrategin som finns har påbörjats.
Fördjupa samarbetet med Trafikverket och andra parter för bättre framkomlighet längs Gudöbroleden.	▶	Dialogmöte har hållits med Trafikverket där kommunen visat på de brister som finns gällande Gudöbroleden. Huvudansvaret för uppdraget ligger hos Stadsbyggnadsförvaltningen.
Utreda förutsättningarna för busstrafik till och genom Skälsätra.	✓	Uppdraget är genomfört. Linjen har varit i trafik sedan 2015.
Ta fram en modell för som kan medge större byggrätter	✓	Uppdraget är genomfört.
Fortsätta utveckla matavfallsinsamling för att få större täckningsgrad bland flerfamiljshus och bland verksamheter och företag	▶	Informationsmöten om matavfallsinsamling hålls kontinuerligt med flerbostadshus och verksamheter som är intresserade av att ansluta sig till insamlingen. Olika informationskampanjer för matavfallsinsamling har genomförts under året, både genom personliga utskick till hushåll som ännu inte är anslutna, men också genom filmer om matavfall som visats i kommunens sociala medier och på hemsidan.
Fördjupa samarbetet med det lokala näringslivet för att stärka företagsklimatet	▶	Uppdraget är ett ständigt pågående arbete med olika aktiviteter såsom frukostmöten, företagsbesök för att lära känna företagen i kommunen och även erbjuda möjligheter för befintliga och nya företagare att mötas och nätverka för att stärka det lokala företaget. För att stärka Tyresö kommuns attraktivitet så har ett arbete inletts med en översyn av samtliga Tyresös industriområden. Tyresö kommun har bjudit in till ett första möte kring allmänna frågor med start i Petterboda industriområde. Syftet är att höra vad företagen i området efterfrågar samt informera om kommunens arbete samt att utveckla och höja attraktionskraften i kommunens industriområden. Kompetensförsörjningsfrågan är viktig och avgörande för ett företags tillväxt. SNUG gruppen har startat ett arbete och genomfört en inledande workshop inom YH utbildning. Fler tillfällen är planerade där även företagen är deltagare. Syftet är att få till utbildningar som företagen i södertörnskommuner efterfrågar och vill vara delaktiga i och därmed bidra till att tillväxten kan öka i befintliga företag i Tyresö och på Södertörn.
Ta fram strategi för turism och stärkt besöksnäring	✓	Strategin är framtagen och antagen i kommunstyrelsen.

Effektivisera arbetet inom konsult- och servicekontoret för att frigöra resurser för övriga förvaltningar och därmed möjliggöra att resurser i högre grad kan användas i respektive förvaltnings verksamhet.	✓	Uppdraget ingår från och med andra halvåret 2017 i ett kommunövergripande effektiviserings- och utvecklingsuppdrag. Från och med 2018 har ett nytt strategiskt mål för effektiva verksamheter formulerats
Utveckla Tyresö kommun till en 24-timmars serviceorganisation bland annat genom att löpande utveckla nya e-tjänster.	▶	Det sker en kontinuerlig utveckling och förbättring av externa och interna e-tjänster. Robot och processmotor ska öka den interna effektiviteten och ska framöver även kunna ge förhandsbesked och förslag till beslut.
Fortsätta arbetet med att energieffektivisera kommunens fastigheter.	▶	Arbetet pågår kontinuerligt. Foldrar finns framtagna och det planeras att spelas in informationsfilmer tillsammans med miljö och trafik för att få verksamheterna att spara energi i ett kretsloppstänk. Det arbetas mycket med beteenden och information till verksamheterna.
Implementera e-handel i syfte att minska kostnaderna för inköp av varor och tjänster.	✓	Utbildningsinsatser och driftsättningen för e-handel har skett enligt projektplan, projektet avslutades i februari
Att öka förståelsen för hur kommunen gör sina inköp, öka konkurrensen i kommunens affärer samt att minska de relativa inköpskostnaderna med målsättningen att till 2020 ha sänkt inköpskostnaden med 10 procent.	▶	Införandet av e-handel har varit ett första steg i arbetet med uppdraget. Successivt läggs nya varugrupper till, vilket bidrar till bättre inköpskontroll. Effekterna av detta är svåra att mäta då någon metod för att mäta detta aldrig har tagits fram. En spendanalys togs under 2017 fram utifrån 2016 års inköpskostnader. En motsvarande analys tas fram 2018 utifrån 2017 års inköpskostnader. Utifrån detta kommer olika inköpskategorier att klassificeras utifrån hur det går att arbeta med att minska kostnaden. Målet om att sänka inköpskostnaden med 10 procent uppfattas som realistiskt. För ett fåtal inköpskostnader är målet möjligt att uppnå men som ett mål för helheten kommer det att vara omöjligt.
Kommunstyrelsen får i uppdrag att planera och projektera för nya och förbättrade lokaler för bibliotek, kulturverksamheter, förskolor, äldreomsorg, utbildning och annan kommunal service i Norra Tyresö Centrum i samverkan med andra aktörer	▶	Arbetet pågår i samverkan med verksamhetsföreträdare och lokalförsörjningsgruppen. Lokalförsörjningsplanen kommer att revideras under hösten.
Redovisa det långsiktiga behovet av investeringar i skollokaler och andra verksamhetslokaler.	✓	Uppdraget förs över till lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen enligt riktlinjer för lokalförsörjning.
Säkerställa att IT-infrastrukturen i kommunens verksamheter är god samt att förändringsarbetet sker i takt med utvecklingen och samhällets digitalisering	▶	Arbete med förbättring av anslutningar till kommunala verksamheter pågår. Det finns en plan för merparten av alla kritiska enheter. En bra dialog förs med verksamheter och exploatering så IT blir involverade vid markarbete och exploatering.

Ta fram ny strategi för kommunens fastighetsinnehav	▶	Arbetet har påbörjats och sker i samverkan med kommunens centrala ekonomifunktion.
Ställa om kommunens fordon till 100 procent miljöbilar inklusive elfordon	▶	Andelen miljöbilar ökar konstant i organisationen, från 46,5 procent juli 2017 till 53, 4 procent i år.
Ta fram strategier för långsiktig finansiering av investeringar i kommunkoncernen.	⚠	Arbetet har utgått från den långsiktiga finansiella analys som togs fram våren 2017, och som visar på både ett stort investeringsbehov och även ett stort finansieringsbehov framgent. Ett arbete med att förbättra investeringsprocessen pågår i syfte att göra denna mer transparent och tydlig, att förbättra uppföljningen av våra investeringsprojekt samt att ge bättre underlag för att bedöma kommunens framtida finansiella ställning. Hösten 2017 påbörjades i samarbete med en konsult, ett arbete att ta fram en modell för att beräkna effekter på kommunens ekonomi av olika ägarformer. Uppdraget skulle resulterat i ett excel-verktyg och en rapport. Excelverktyget överlämnades till kommunen augusti 2018. Det förslag till rapport som presenterades kunde inte fungera som underlag för en strategi. Bedömningen är att en strategi bör tas fram internt i en samverkan mellan ekonomiavdelningen, fastighetsavdelningen och en lokalstrategi. Uppdraget bör avvakta den utredning av investeringsprocessen som pågår. Därför kommer arbetet med uppdraget inte kunna fullföljas under mandatperioden.
Utveckla Tyresö kommuns arbete med kost inom berörda verksamheter genom att inrätta en befattning som gastronomisk chef.	✓	Gastronomisk chef och områdeschefer är anställda.
Se över prissättningsmodellerna för intern service.	✓	
Tyresö bostäder AB ska upprätta en treårig bolagsplan	✓	Bolagsplan är upprättad.
Att inom ramen för en ansvarsfull ekonomi, öka sitt byggande, vilket innebär att bolaget parallellt planerar och genomför mer än ett projekt.	▶	Kommenteras vid årets slut.
Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda en eventuell försäljning alternativt likvidering av Tyresö Vindkraft AB.	✓	Utredningen är genomförd och lämnat till politisk behandling.

6. KOMMUNENS PERSONAL

Tyresö kommun har minskat personalomsättningen och sjukfrånvaron har sjunkit jämfört med motsvarande period förra året. Det är två positiva tendenser för årets första åtta månader.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Ett strategiskt mål för Tyresö kommun är att vara en attraktiv arbetsgivare. Tyresö kommun ska vara en arbetsgivare dit medarbetare söker sig, stannar kvar och vill utvecklas.

Kopplat till målet finns 3 indikatorer.

Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	Av Tyresö kommuns 2403 tillsvidareanställda medarbetare har 90 procent heltidsanställning. Det finns verksamheter där medarbetarna arbetar mindre än vad de önskar. Det gäller framför allt inom omsorg äldre- och funktionsnedsättning.
Anställda rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Under 2017 gjordes ingen ny undersökning om medarbetarnas inställning till Tyresö kommun som arbetsgivare. Ny undersökning kommer hösten 2018.
Sjukfrånvaron ligger under 4 procent 2018	Sjukfrånvaron slutar för januari till och med juli 2018 på 7,6 procent vilket är något lägre än samma period förra året (8,1 procent). Tyresö kommun har haft fler lång sjukfrånvaro än andra kommuner. Ett arbete med att aktivt arbeta med arbetsförmågebedömningar och rehabilitering av långtidssjuka har påbörjats under 2017. Andelen lång sjukfrånvaro har börjat minska.

KOMMUNENS ARBETSGIVARVARUMÄRKE

Det är viktigt att etablera Tyresö kommun som en attraktiv kommun att jobba i. Under 2018 lanserades kommunens nya webb och där har jobbsidorna utvecklats mycket. Fördelarna med att arbeta i Tyresö framgår tydligare och medarbetare från olika verksamheter får ge sin personliga bild av hur det är att jobba i Tyresö kommun.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Under 2018 har ett omfattande arbete med Tyresö kommuns värderingar och medarbetarskap påbörjats. Det är en förlängning och naturlig fortsättning av den pågående ledarutvecklingen som omfattar kommunens alla chefer. Under hösten 2018 träffas medarbetare från alla verksamheter för att tillsammans definiera och utveckla kommunens medarbetarskap med hjälp av värdeorden Fokus på resultat, dialog, helhetssyn, engagemang, mod och tillit.

Tyresö kommun har återsökt medel som tidigare inbetalats till Omställningsfonden. För dessa pengar, 1,7 miljoner kronor, kommer 15 köksbiträden vidareutbildas till kockar.

ARBETE MED HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

För att minska sjukfrånvaron i Tyresö kommun krävs både förebyggande åtgärder och aktivt stöd under sjukfrånvaron för att underlätta återgång till arbete.

HR-avdelningen har tillsammans med förskoleverksamheten och måltidsverksamheten påbörjat ett projekt som handlar om förebyggande arbetsmiljöarbete. Projektet heter Stamina och görs tillsammans med flera andra kommuner och leds av Uppsala Universitet. Det kommer att avslutas till årsskiftet. Det som hittills framkommit är att sjukfrånvaron har minskat något.

För att minska korttidsfrånvaron har hälsosamtal påbörjats tillsammans med företagshälsovården, chef och de medarbetare som på grund av sjukdom har en hög korttidsfrånvaro. Samtalen resulterar i en handlingsplan där såväl chef som medarbetare åtar sig att genomföra ett antal gemensamt överenskomna åtgärder i syfte att öka frisknärvaron.

ANTAL ANSTÄLLDA JANUARI T O M AUGUSTI

Antal månadsavlönade	2018	2017	2016
Totalt	2612	2625	2665
Kvinnor	2044	2044	2079
Män	568	581	586

Siffrorna avser Månadsavlönade, alla anställningsformer

Från januari till och med augusti 2018 har antalet månadsavlönade minskat med 13 personer jämfört med samma period 2017.

ANTAL TILLSVIDAREANSTÄLLDA JANUARI T O M AUGUSTI

Månadsavlönade tillsvidareanställda	2018	2017	2016
Totalt	2403	2370	2385
Kvinnor	1897	1874	1898
Män	506	496	487

Siffrorna avser månadsavlönade tillsvidareanställda

Antal tillsvidareanställda har under perioden januari till och med augusti 2018 ökat med 33 personer jämfört med samma period förra året.

SJUKFRÅNVARO JANUARI T O M JULI

Den totala sjukfrånvaron är 7,6 procent för perioden 1 januari till och med sista juli 2018. Det är en minskning jämfört med motsvarande period 2017. Andelen lång sjukfrånvaro (60 dagar eller mer) har minskat jämfört med motsvarande period förra året.

PERSONALOMSÄTTNING

Total personalomsättning mäts genom antal tillsvidareanställda medarbetare som slutat under året (avgångsorsak: egen uppsägning, pension, uppsägning från arbetsgivaren, hel sjukersättning eller dödsfall) dividerat med genomsnittligt antal tillsvidareanställda i kommunen under året.

Personalomsättning januari t o m augusti	2018	2017	2016
Total personalomsättning i procent (%)	10,8	12,1	11,8
Varav extern avgång i procent (%)	7,8	9,3	9,3

Extern avgång är en delmängd av total personalomsättning som enbart mäter antalet medarbetare som sagt upp sig själva under året dividerat med genomsnittligt antal tillsvidareanställda i kommunen under året.

Under årets första åtta månader har personalomsättningen minskat i jämförelse med samma period förra året. Det är ett trendbrott efter flera års stadig ökning av personalomsättningen.

7. FINANSIELL ANALYS

SAMMANFATTNING

Kommunen värderar sin finansiella ställning genom en analys av resultat, kapacitet, risk och kontroll. Kommunens resultat per 2018-08-31 är 33,9 mkr. För helåret är prognosen -7,3 mkr vilket är otillräckligt i förhållande till överskottsmålet om 2% på samlade skatteintäkter och statsbidrag. För att nå upp till den nivån hade det behövts att årsresultat om 50 mkr. Kommunen behöver höja sin finansiella kapacitet, särskilt i jämförelse med omkringliggande kommuner. Kommunen bedöms ha en acceptabel riskhantering, men behöver höja sin ekonomiska kontroll.

Flera stora verksamhetsområden såsom individ- och familjeomsorg, äldreomsorgen, samt grundskolan går med förlust.

Slutsatsen är kommunen går med stora förluster i den reguljära verksamheten och att överskottsmålet inte kommer att klaras under 2018. Målet om god ekonomisk hushållning är inte uppfyllt. Kommunen har att välja mellan att höja skatten eller effektivisera i verksamheterna.

MODELL

Analysen av resultat, utveckling och ställning för kommunen görs utifrån en modell med fyra finansiella perspektiv: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Modellen är den samma som använts vid tidigare årsbokslut, men presentationen har förtydligats. För att kunna göra en bättre analys jämförs vissa nyckeltal med ovägt medelvärde för kommunerna i Stockholms län.

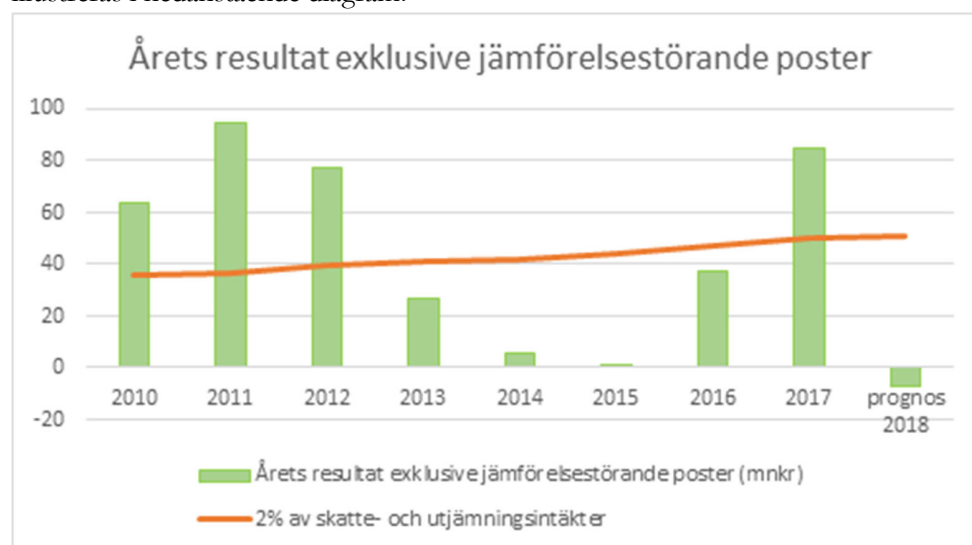
Inom ramen för detta kapitel rapporteras även angående kommunens upplåning, riskhantering, finanspolicy och övriga finansiella åtaganden. Då det rör sig om en delårsrapport, där det är svårt att ta fram vissa nyckeltal, presenteras rapporten i en mer summarisk form än vid årsredovisningen.

EKONOMISKT RESULTAT

ÅRETS RESULTAT

Resultat	2016	2017	2018-08-31	2018 prognos
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster (mnkr)	37,5	84,5	33,9	-7,3
Jämförelsestörande poster (mnkr)	-10,5	0,0	0,0	0
Årets resultat exklusive jämförelsestörande poster /skatteintäkter (%)	1,6	3,4	2,0	-0,3%
Årets resultat /Bruttokostnader (%)	0,9	2,8	1,7	-
medel Stockholmskommuner (%)	4,2		-	-

Resultatet för 2018 prognosticeras till -7,3 mkr vilket är för svagt, och mycket långt från kommunens mål om stabila och växande överskott över flera år. Det skulle behövas ett resultat på cirka 50 mkr för att nå upp till kommunens överskottsmål och det som benämns som god ekonomisk hushållning. Detta illustreras i nedanstående diagram.

Det är bekymmersamt med ett så lågt resultat i en högkonjunktur med ett mycket lågt ränteläge.

FINANSNETTO

Finansnetto	2016	2017	2018-08-31	2018 prognos
Finansnetto (mnkr)	-0,6	0,8	5,6	4,5

Kommunen redovisar ett positivt finansnetto beroende på högre utdelning från Kommuninvest samt låga räntekostnader.

BALANSKRAV

Balanskravsutredning (mnkr)	2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	33,9
- Reducering av samtliga realisationsvinster	-
+ Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+ Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
+ Orealiserade förluster i värdepapper	-
- Justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-
BALANSKRAVSRESULTAT	33,9

Enligt 4 kap. 3 a § lagen om kommunal redovisning ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för förändring av resultatutjämningsreserven (balanskravsresultat). Kommunens balanskravsresultat måste enligt 11 kap. § 12 i Kommunallagen vara positivt, annars måste detta regleras inom tre år.

Balanskravet är uppnått i delårsbokslutet, men prognosen för årsresultatet med ett underskott på 7,3 mnkr skulle innebära att kommunen *inte* klarar balanskravet. Det finns risk att kommunen får ett underskott, som måste regleras inom tre år.

KAPACITET

EGET KAPITAL OCH SOLIDITET

Eget kapital och Soliditet	2016	2017	2018-08-31	2018 prognos
Eget kapital (mnkr)	985,6	1070,1	1104,0	1062,8
Soliditet (%)	36,6	38,9	38,6	i.u.
Soliditet inklusive pensionsskuld (%)	6,4	10,5	11,4	i.u.
medel Stockholmskommuner (%)	24,0	25,1	i.u.	i.u.

Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar (det kommunen äger) som är finansierat med eget kapital. Om kommunen har låg soliditet kan det påverka kommunens kreditvärdighet. I delåret tas ingen prognos för soliditeten fram. Dock är det ett rimligt antagande, utifrån prognosen om underskott på 7,3 mnkr för 2018 att räkna med att kommunens soliditet inte kommer att stärkas under året.

SAMMANFATTANDE KOMMENTAR RESULTAT – KAPACITET.

Den prognos som har lagts för 2018 pekar på att kommunen inte kommer att få ett tillfredställande ekonomiskt resultat för året. Därmed kommer inte heller kommunens kapacitet att stärkas.

RISK

Risker - nyckeltal	2016	2017	2018-08-31	2018 prognos
Ränterisk - 1% räntehöjning kostar (mnkr)	8,2	6,8	6,8	6,8
Räntebindningstid medelvärde (år)	1,74	1,6	1,8	1,8
Primärkommunal skattesats	19,50	19,50	19,50	19,50
medel Stockholmskommuner (%)	18,52	18,49		18,49

Ränterisken visar vad en procentenhets räntehöjning skulle kosta vid aktuell skuldnivå. Det finns en förväntan om stigande räntor i framtiden. För att mildra effekten av ränteuppgångar räntesäkras en viss del av kommunens upplåning. En kraftig räntehöjning skulle slå hårt mot kommunens resultat.

Den primärkommunala skattesatsen i Tyresö är högre än medel i stockholmskommunerna. Det kan innebära att det i ett trångt ekonomisk läge kan vara svårt för kommunen att öka skatten utan att andra negativa konsekvenser uppstår.

RISKHANTERING GENOM KOMMUNENS FINANSPOLICY

Finanspolicyn är det dokument där kommunfullmäktige fastställer regelverket för kommunens skuldförvaltning och övriga finansiella risktaganden. Målet för skuldförvaltningen är att genom aktiv upplåning minimera kostnaderna i förhållande till bindningstid och tillräcklig likviditet. Syftet är att trygga finansieringen på både kort och lång sikt genom stabilitet och förutsägbarhet vad gäller framtida räntekostnader. Upplåningen i förhållande till finanspolicyn är fördelad enligt tabellen nedan.

Räntebindningstid 2018-08-31	2018-08-31		2017		Enligt policy		
	mkr	%	mkr	%	Normal	Min	Max
0–1 år	320	47	270	40	40	30	50
1–2 år	70	10	220	32	20	12,5	27,5
2–3 år	100	15	100	15	20	12,5	27,5
3–4 år	90	13	40	6	10	5	15
4–5 år	50	7	50	7	10	5	15
5–6 år					0		10
6–7 år	50	7			0		10
7–8 år					0		10
8–9 år					0		10
9–10 år					0		10
10– år					0		10
SUMMA:	680		680				

KOMMUNENS UPPLÅNING

Tyresö kommuns totala upplåning uppgick per sista augusti 2018 till 680 miljoner kronor.

Under året har lån på 150 miljoner omsatts. Då kommunen står inför stora investeringar i framtiden är prognosen att skulden kommer att öka och därmed risken för att stigande räntor medför stigande kostnader. Under hösten kommer åtgärder att vidtas för att minska ränterisken genom köp av räntetak.

Kommunens genomsnittliga räntebindningstid uppgick 2018-08-31 till 655 dagar, jämfört med 583 dagar ett år tidigare. Den genomsnittliga räntan på kommunens låneskuld är 0,63%.

Kommande år räknar vi med stigande finansiella kostnader på grund av stigande räntor, men också en högre skuldvolym eftersom omfattande investeringar planeras.

KOMMUNENS BORGENSÅTAGANDE

Kommunen tecknar i vissa fall borgen för lån till kommunägda bolag, men ibland även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande för lån uppgick 2018-08-31 till 1844 mkr, vilket är en ökning med cirka 200 mkr jämfört med utgången av 2017. Anledningen till det är att Tyresö Bostäder har ökat sina lån då de bygger mycket bostäder som behöver lånefinansieras.

PENSIONSSKULD

PENSIONS FÖRPLIKTELSE	Utfall				Prognos		
	2015	2016	2017	2018-08-31	2018	2019	2020
Pensionsförpliktelser intjänade efter 1998	193,6	219,3	240,6	269,4	272,9	307,1	346,1
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998	845	812,3	780,5	771,8	762,3	749,0	731,9
Totala pensionsförpliktelser	1038,6	1031,6	1021,1	1041,2	1035,1	1056,1	1078,0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0,0	0,0	0,0				
Återlåning i verksamheten	1038,6	1031,6	1021,1				

Den totala pensionsförpliktelsen inklusive löneskatt uppgick 2018-08-31 till drygt en miljard. Ansvarsförbindelsen, som motsvarar de pensioner som är intjänade före 1998, har minskat med 8,7 miljoner. Avsättningarna för pensioner intjänat efter 1998 har under året ökat med 28,8 miljoner. Sammantaget har pensionsförpliktelserna ökat med drygt 20,1 miljoner.

KONTROLL

Budgetavvikelse	Resultat jämfört med ram (mnkr)			Avvikelse 2018 % av ram
Verksamhetsområde	2016	2017	2018 prognos	
Förskola	0,1	0,1	-0,3	-0,1%
Grundskola	-7,6	-10,7	-15,7	-2,3%
Individ- och familjeomsorg	-10,0	-26,4	-11,2	-6,1%
Flyktningmottagning/ensamkommande*	13,5	-18,2	-11,8	
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	-13,5	-2,6	0,3	0,1%
Äldreomsorg	-3,5	-4,0	-16,0	-4,9%
Gymnasieskola	8,0	2,3	-5,0	-2,3%
Vuxenutbildning	0,4	5,3	3,0	10,8%
Arbete och integration	0,5	-1,5	0,0	0,0%
Bibliotek, kultur och fritid, inkl. fritidsgårdar	6,8	6,2	1,5	1,4%
Plan och exploatering	0,0	3,8	-8,7	-31,6%
Bygglovsverksamhet	0,8	-0,9	-1,5	-28,6%
Väghållning och park	8,1	10,6	1,9	2,4%
Miljö, trafik och övrigt	1,2	0,0	0,5	7,2%
Vatten och avlopp	0,5	0,0	0,0	0,0%
Renhållning	6,3	0,0	0,0	0,0%
Näringsliv	0,0	0,0	0,0	0,0%
Politik	0,0	-0,4	0,0	0,0%
Kommunförbund mm	0,8	0,1	0,0	0,0%
Gemensam verksamhet	-9,6	2,6	-10,5	-7,9%
Totalt	2,9	-33,6	-73,5	-3,0%

Budgetavvikelsen för totalt för alla kommunens verksamhetsområden, -73,5 mnkr motsvarar 3 % av kostnadsramen, vilket är en betydande negativ avvikelse. 11 av 19 verksamhetsområden håller sin budget, medan 8 verksamhetsområden lämnar underskott. Flyktningmottagande*/ensamkommande är egentligen inte ett eget verksamhetsområde utan ingår i individ- och familjeomsorg. Väljer man att titta på de verksamhetsområden som har störst avvikelse i kronor återfinns dessa på individ- och familjeomsorg, äldreomsorgen, samt inom grundskolan.

SAMMANFATTANDE KOMMENTAR RISK-KONTROLL

Kommunens risker finns primärt inom upplåning, borgensförbindelser och pension.

- Det finns en risk för ökade räntekostnader vid stigande räntor. Därför ska åtgärder för räntesäkring vidtas.
- Huvuddelen av kommunens borgensåtagande går till det helägda dotterbolag Tyresö Bostäder AB och ärsäkrat i ägda fastigheter. Risken bedöms därför som liten.

- Tyresö Bostäder har ökat sin belåning och det totala borgensåtagandet för kommunen rörande bostadsbolaget uppgår till 1.640 mkr, vilket är mer än dubbelt så mycket som kommunens egen skuldportfölj på 680 mkr. Höjda räntor riskerar att slå hårt på koncernens resultat.
- Kommunens återlåning av det avsatta pensionskapitalet bedöms som ett acceptabelt risktagande. Alternativet, att placera pensionskapitalet på kapitalmarknaden och att utöka kommunens upplåning innebär även det risker.

Totalt sett bedöms kommunens risktagande som acceptabelt. På kontrollområdet gäller att kommunen har svag budgetföljsamhet.

8. KOMMUNKONCERN

Tyresö Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ska äga, förvalta och hyra ut bostäder i Tyresö kommun samt främja en miljömässigt hållbar energianvändning. Bolaget kan även inneha aktier och andelar i bolag med liknande verksamhet. Bolaget är helägt av Tyresö kommun och började som stiftelse 1962 för att ombildas till aktiebolag 1964. Bolaget redovisar i delåret ett resultat efter finansiella poster på 38,6 mnkr. Det prognosticerade resultatet för helåret är 26,7 mnkr.

Tyresö Vindkraft AB är ett helägt dotterbolag till Tyresö kommun. Bolaget leasar ut vindkraftsproduktion till Tyresö kommun och Tyresö Bostäder AB. Leasingavtalet är utformat på sådant sätt att leasingavgifterna alltid täcker bolagets kostnader enligt en självkostnadsprincip och därför kommer det redovisningsmässiga resultatet alltid att bli noll kronor. Under perioden jan-aug uppgick produktionen 3703 Mwh jämfört med med 4737 Mwh motsvarande period förra året. OX2 som sköter driften av vindkraftverken i Bösjövarden hänvisar bland annat till ovanligt mycket isbildning under vintern och tidig stratossfärisk uppvärmning, vilket har påverkat vindriktningen på ett ogynnsamt sätt. Vanligen blåser det mer under hösten, men troligen blir 2018 ett dåligt vindår med cirka 1000 Mwh mindre än ett normalår för vindkraftverket. En försäljning av kommunens vindkraftverk till det kommunala bostadsbolaget är utredd och beslut fattas under hösten 2018.

Tyresö Näringslivsaktiebolag är ett bolag som har till uppgift att köpa förvalta och sälja mark, samt förvärva, bygga och förvalta lokaler för näringslivsändamål. Bolaget är nu under avveckling. Tyresö Näringslivsbolag redovisar ett resultat efter finansiella poster på -4 tkr.

9. DRIFTREDOVISNING

DRIFTUPPFÖLJNING

Resultatet för 2018 prognostiseras till -7,3 mnkr (miljoner kronor), vilket är 36,8 mnkr sämre än budgeterat resultat. För att tydliggöra analysen av prognosen, och vilka poster som ingår i avvikelsen finns en tabell där de viktigaste prognosavvikelserna uppsummeras.

Resultatet per augusti är i paritet med den avlämnade prognosen. Även om resultatet uppgår till 33,9 mnkr så måste hänsyn tas till att den samlade semester- och övertidsskulden sjunker per augusti och förbättrar resultatet med 39,0 mnkr. Denna effekt kommer inte att finnas vid årsbokslutet.

SKATTEINTÄKTER OCH FINANSFÖRVALTNING

Enligt senaste prognosen i augusti för skatteintäkter, fastighetsavgift och utjämningsystem är utfallet försämrat med 1,6 miljoner jämfört med den tidigare prognosen. Det innebär ett totalt underskott mot budget på 7,7 miljoner. Nästa prognos kommer i början på oktober.

Förutom skatte- och utjämningsintäkterna prognostiserar finansförvaltningen ett överskott på 44,3 mnkr.

- Finansnettot beräknas bli 13,0 mnkr bättre än budget. En orsak är de låga räntenivåerna, samt en överskottsutdelning från Kommuninvest som förbättrar prognosen för de finansiella intäkterna med 6,5 mnkr.
- Sammanlagda exploateringsvinster under året prognostiseras till 42,0 mnkr.
- Ersättningen från staten för maxtaxan inom förskoleverksamheten blir 1,0 mnkr lägre än budgeterat.
- Kostnaderna för pensioner beräknas överstiga budget med ca 10,5 mnkr. Orsaken till de ökade pensionskostnaderna är att inkomstgränsen för den allmänna pensionen inte längre höjs i takt med löneutvecklingen, vilket innebär att kostnader skjuts från staten till övriga arbetsgivare.

STYRELSEN OCH NÄMNDER

Prognosen för Kommunstyrelsen har förbättrats kraftigt sen uppföljningen i juli. En avstämning har gjorts inom gemensam verksamhet vilket resulterar i att kommundirektören och IT förbättrar sina prognoser, medan fastighetsavdelningen försämrar den något, sammantaget en förbättring på 8,1 mnkr. Resultatet per augusti uppgår till +5,5 mnkr.

Resultatet för byggnadsnämnden uppgår till -2,1 mnkr per augusti. Prognosen som lämnas är negativ, -1,5 mnkr. Huvudorsaken är att intäkterna beräknas bli 1,2 mnkr lägre än budget.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden prognostiserar ett underskott på 2,0 mnkr, vilket är en liten förbättring sen förra månaden. Det beräknade underskottet kommer från det egna gymnasiet (-5,0

mnkr). Trots att det totala antalet elever från Tyresö kommun ökar så minskar antalet elever på vårt egna gymnasium. En ännu större andel av eleverna väljer alltså andra utförare. Bedömningen är att kostnaderna för lokalerna är för stora i förhållande till antalet elever.

Verksamhetsområdet arbete och integration lämnar prognos i enlighet med budget. Periodens resultat är negativt. Underskottet för perioden ligger på flyktigmottagandet. Vuxenutbildningen har ett positivt resultat och prognostiserar ett överskott mot budget på 3,0 mnkr.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens resultat per augusti är +1,2 mnkr.

Prognosen för kultur- och fritidsnämnden är +1,5 mnkr. Orsaken är högre externa intäkter (främst statsbidrag) och vakanser inom fritidsgårdsverksamheten. Resultatet per augusti uppgår till +4,8 mnkr.

För barn- och utbildningsnämnden förväntas ett underskott för hela 2018 på 16,0 mnkr, nästan hela underskottet ligger på verksamhetsområde Grundskola. Prognosen är en försämring sen juli på 5,3 mnkr. Försämringen beror huvudsakligen på en försämrad prognos för lönekostnader och löneglidning från grundskolans utförardel. Resultatet per augusti är i paritet med prognosen och uppgår till -10,2 mnkr. I resultaten ingår föregående års underskott för resultatenheterna med -3,8 mnkr.

Socialnämndens prognos är negativ -38,7 mnkr. Den viktigaste försämringen finns inom hemtjänsten (-1,0 mnkr) medan övriga förändringar tar ut varandra. De prognostiserade underskotten ligger relativt jämnt fördelade mellan verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg, äldreomsorg samt flyktigmottagning/ensamkommande.

Socialnämndens resultat per augusti är -22,8 mnkr, vilket kan bedömas vara i paritet med den avlämnade prognosen.

Utförligare beskrivningar av det ekonomiska utfallet finns i nämndernas mål- och resultatbeskrivningar.

Nedan följer en ekonomisk redovisning av verksamhetsområdena.

	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
Verksamhetsområden							
KOMMUNSTYRELSEN	206,3	-200,8	5,5	309,5	-326,3	-16,8	8,6
Gemensam verksamhet	88,1	-85,3	2,9	132,2	-142,6	-10,5	8,1
Kommunalförbund mm	28,2	-27,5	0,8	42,3	-42,3	0,0	0,0
Politisk verksamhet	15,1	-15,4	-0,3	22,6	-22,6	0,0	0,0
Näringsliv	0,9	-0,8	0,1	1,3	-1,3	0,0	0,0
Plan och Exploatering	18,3	-24,2	-5,8	27,5	-36,2	-8,7	0,0
Väghållning och park	51,1	-44,4	6,7	76,7	-74,8	1,9	0,4
Miljö, trafik och övrigt	4,6	-3,4	1,2	6,9	-6,4	0,5	0,2
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BYGGNADSNÄMNDEN	3,5	-5,6	-2,1	5,2	-6,7	-1,5	0,0
Bygglovsverksamhet	3,5	-5,6	-2,1	5,2	-6,7	-1,5	0,0
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	172,7	-171,5	1,2	259,1	-261,1	-2,0	0,6
Arbete och integration	7,5	-10,0	-2,5	11,2	-11,2	0,0	0,0
varav flyktingverksamhet	0,0	-2,2	-2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuxenutbildning	18,5	-15,0	3,4	27,7	-24,7	3,0	0,0
Gymnasieskola	146,8	-146,5	0,3	220,1	-225,1	-5,0	0,6
varav beställare	146,8	-139,9	6,9	220,1	-220,1	0,0	0,0
varav utförare	0,0	-6,6	-6,6	0,0	-5,0	-5,0	0,6
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	71,1	-66,3	4,8	106,7	-105,2	1,5	-0,3
Bibliotek, kultur och fritid, fritidsgårdar	71,1	-66,3	4,8	106,7	-105,2	1,5	-0,3
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	672,0	-682,1	-10,2	1 008,0	-1 024,0	-16,0	-5,3
Förskola	217,4	-208,4	9,0	323,1	-323,4	-0,3	-0,4
varav beställare	217,4	-214,4	3,0	323,1	-324,2	-1,1	-1,0
varav utförare	0,0	6,0	6,0	0,0	0,8	0,8	0,6
Grundskola	454,6	-473,8	-19,2	684,9	-700,5	-15,7	-4,9
varav beställare	454,6	-456,2	-1,6	684,9	-689,5	-4,6	0,2
varav utförare	0,0	-17,5	-17,5	0,0	-11,1	-11,1	-5,1

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
SOCIALNÄMNDEN	528,4	-551,3	-22,8	792,7	-831,3	-38,7	-0,5
Individ- och familjeomsorg	122,1	-131,0	-8,9	183,2	-194,4	-11,2	0,8
varav beställare	122,1	-132,4	-10,2	183,2	-196,0	-12,8	0,3
varav utförare	0,0	1,3	1,3	0,0	1,6	1,6	0,5
Flyktingmottagning/ ensamkommande	0,3	-8,6	-8,3	0,5	-12,3	-11,8	0,2
varav beställare	0,3	-7,6	-7,3	0,5	-11,0	-10,5	0,3
varav utförare	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,3	-1,3	-0,1
Äldreomsorg	218,2	-224,2	-6,0	327,4	-343,4	-16,0	-2,4
varav beställare	218,2	-212,2	6,1	327,4	-324,7	2,7	0,4
varav utförare	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-18,7	-18,7	-2,8
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	187,7	-187,4	0,3	281,6	-281,3	0,3	0,9
varav beställare	187,7	-186,6	1,1	281,6	-281,6	0,1	1,3
varav utförare	0,0	-0,8	-0,8	0,0	0,3	0,3	-0,4
Summa verksamhetsområden	1 654,1	-1 677,6	-23,5	2 481,1	-2 554,6	-73,5	3,2
(mnkr)	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års- prognos	Prognos avvikelse	Prognos förändring
Finansförvaltning	-21,0	12,2	33,2	-31,5	-0,2	31,3	-2,5
Kommunbidrag utbetalt	-1 654,1	-1 654,1	0,0	-2 481,1	-2 481,1	0,0	0,0
Pensionsutbetalningar	-36,7	-36,5	0,2	-55,0	-54,0	1,0	0,0
Semesterlöneskuld	-0,7	39,0	39,7	-1,0	-1,0	0,0	0,0
Pensionsavsättning	-1,7	-16,8	-15,1	-2,5	-14,0	-11,5	-2,5
Statsbidrag maxtaxa	9,7	9,0	-0,6	14,5	13,5	-1,0	0,0
Internränta	19,0	18,7	-0,3	28,5	28,5	0,0	0,0
Simhall	-10,7	-10,6	0,1	-16,0	-15,2	0,8	0,0
Övrigt	0,0	9,4	9,4	0,0	42,0	42,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 675,1	-1 665,4	9,7	-2 512,6	-2 554,8	-42,1	0,7

(mnkr)	Periodens budget	Periodens utfall	Periodens avvikelse	Års- budget	Års prognos	Prognos avvikelse	Prognos förändring
Skatte- och utjämningsintäkter	1 700,4	1 693,6	-6,8	2 550,7	2 543,0	-7,7	0,0
Skatteintäkter	1 550,5	1 551,5	1,0	2 325,8	2 330,4	4,6	0,0
Generella statsbidrag och utjämningsystem	149,9	142,1	-7,8	224,9	212,6	-12,3	0,0
Finansnetto	-5,7	5,6	11,3	-8,5	4,5	13,0	0,5
Finansiella intäkter	4,3	11,4	7,1	6,5	13,5	7,0	0,5
Finansiella kostnader	-10,0	-5,8	4,2	-15,0	-9,0	6,0	0,0
Resultat	19,7	33,9	14,2	29,5	-7,3	-36,8	1,2

10. INVESTERINGSUPPFÖLJNING

Nettoinvesteringarna 2018 uppgick per augusti till 66 mnkr. Bruttoutgifterna uppgick till 156 mnkr och inkomsterna till 90 miljoner. Den låga investeringstakten årets första 8 månader innebär att kommunen är mycket långt ifrån den beslutade investeringsbudgeten på 322 mnkr. Kommunen har inte tagit fram någon investeringsprognos vid delårsbokslutet. Några stora investeringsprojekt står inför byggstart relativt snart, och detta kommer att innebära betydande kostnader inom det närmaste året, men det är begränsat hur mycket av kostnaderna som kommer att falla på 2018. Även vid årsskiftet kommer en stor del av årets investeringsbudget vara oförbrukat.

Kommunens mål om att investeringar i den skattefinansierade verksamheten finansieras via kassaflödet innebär med kommunens prognostiserade resultatnivå (-7,3 mnkr) att ett utrymme finns för investeringar på omkring 95 mnkr för 2018 vilket lämnar ett investeringsutrymme på ungefär 30 mnkr om målet ska uppnås. Detta utrymme kommer att överskridas med råge. Utöver byggnationer kommer sannolikt markköpet av Skrubbatomten effektueras med en kostnad på över 60 mnkr. Det innebär att detta finansiella mål sannolikt inte uppnås för året. Målet överensstämmer ej med den beslutade investeringsbudgeten. I framtiden bör så tydliga målkonflikter mellan strategiska mål och budget undvikas.

Två av de största investeringarna är exploateringsprojekten på Brevik, etapp 7 Solberga och etapp 9 Ugglevägen ska vara slutförda under 2018, även i ekonomiska termer. Båda ska möjliggöra permanentboende i området samtidigt som vatten och avlopp samt vägar byggs ut. Dessa hänger också ihop med utbyggnaden av Tyresövägen som pågår samtidigt (netto totalt 158 mnkr). Utöver detta pågår arbete med exploateringar i Wättingeområdet och norra Tyresö centrum.

Byggandet av ny ishall med parkeringsgarage och ny skola i Fornudden står i startgroparna, medan ett antal stora fastighetsinvesteringar står inför ingångsättningsbeslut i höst, bland annat två nya gruppboenden. Ett antal andra projekt är färdigprojekterade men man väljer att avvakta med ingångsättandet. Tabellen nedan visar de största nettoinvesteringarna totalt i kommunen.

Större nettoinvesteringar (mnkr)	Inkomst tidigare år	Utgift tidigare år	Inkomst 2018-08	Utgift 2018-08	Netto totalt
Tyresövägen	0,6	-31,4	0,0	-25,5	-56,3
Solberga Etapp 7	21,8	-165,4	26,1	-0,9	-118,5
Etapp 9 Brevik Ugglevägen	14,8	-88,3	17,2	0,9	-55,4
Norra Tyresö Centrum	78,6	-74,1	0,0	-21,8	-8,8
Sociala boenden	0,0	-13,0	0,0	-2,5	-15,4
Ny skola Fornudden	0,0	-14,8	0,0	-31,8	-46,5
Tillagningskök Sofiebergsskolan	0,0	-17,5	0,0	-0,2	-17,7
Utbyggnad Radiovägen	0,0	-17,4	0,0	-0,3	-17,7
Masshanteringsplats Mediavägen	0,0	-21,9	0,0	-0,1	-22,0

Nedan redovisas totala utfallet per augusti 2018. I bilaga till delårsbokslutet redovisas samtliga investeringar i detalj. Där framgår också hur mycket respektive investering förbrukat totalt sett, alltså inklusive förbrukning tidigare år. Total nettobudget inkluderar även de budgetjusteringar som har gjorts under 2018 vid antagandet av investeringsprogram och kommunplan 2019.

Investeringar (mnkr)	Utfall netto totalt	Total netto budget	Utfall 2018-08	Netto budget 2018
Östra Tyresö	-203,1	-388,7	33,8	17,6
Norra Tyresö centrum	-8,8	-106,5	-21,8	29,0
Wättinge	-5,2	-111,2	-0,7	-5,8
Trollbäckens centrum	-2,1	-12,0	-0,7	-0,5
Bollmoravägen	0,0	-2,0	0,0	0,0
Övriga exploateringar	16,4	-113,5	29,5	0,9
Tyresövägen	-56,3	-157,8	-25,5	-26,5
Övrigt Stadsbyggnad	-27,5	-219,1	-14,2	-100,1
Samlingsanslag fritidsanläggningar	-2,2	-4,0	-2,3	-1,0
Övriga Fritidsanläggningar	-12,8	-52,7	-2,8	-22,1
Verksamhetslokaler kultur och fritid	-13,7	-322,0	-7,2	-27,9
Verksamhetslokaler skola	-64,2	-443,0	-30,7	-34,5
Verksamhetslokaler förskola	-10,4	-124,0	-7,8	-22,5
Verksamhetslokaler funktionshinder/IFO	-24,5	-100,0	-10,5	-30,4
Verksamhetslokaler teknisk förvaltning	-18,7	-104,8	-1,0	-10,3
Samlingsanslag för fastighet	-19,6	-120,0	-3,3	-30,0
Inventarier, IT och småinvesteringar	0,0	-20,0	0,0	-5,0
Inventarier Förvaltningar	-0,9	-20,0	-0,2	-5,0
Förfogande KS lokalinvesteringar	0,0	-60,0	0,0	0,0
Gata och park	-12,8	-111,0	-4,3	-24,0
Vatten och avlopp	-6,7	-81,0	3,2	-13,0
Renhållning	-22,0	-63,5	-0,1	-11,2
Totalt	-495,2	-2 736,8	-66,3	-322,3

3. KOMMUNENS VERKSAMHETER

1. BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	672,0	-682,1	-10,2	1 008,0	-1 024,0	-16,0	-5,3
Förskola	217,4	-208,4	9,0	323,1	-323,4	-0,3	-0,4
varav beställare	217,4	-214,4	3,0	323,1	-324,2	-1,1	-1,0
varav utförare	0,0	6,0	6,0	0,0	0,8	0,8	0,6
Grundskola	454,6	-473,8	-19,2	684,9	-700,5	-15,7	-4,9
varav beställare	454,6	-456,2	-1,6	684,9	-689,5	-4,6	0,2
varav utförare	0,0	-17,5	-17,5	0,0	-11,1	-11,1	-5,1

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING NÄMNDEN

NÄMNDENS UTVECKLING FÖRSTA ÅTTA MÅNADERNA

Utvecklingen de första åtta månaderna har bland annat handlat om ökat fokus på digitalisering genom IKT (informations och kommunikationsteknik). En ny kommunikativ lärplattform Vklass har införts och nya e-tjänster har tagits fram. Resultatdialoger i skolan som ett led i ökade kunskapsresultat har följts upp och utvecklats. Kompetensutveckling inom olika områden för personal har skett, uppsökande verksamhet från elevhälsan samt föräldrautbildningar har genomförts. Arbete för ökad personaltäthet och minskade barngrupper inom förskolan har skett och givit önskat resultat. Värdegrundsdokumentet en förskola och skola för var och en hålls levande och det har tydliggjorts att förvaltningen arbetar gemensamt utifrån detta dokument.

EKONOMI - PROGNOSEN FÖR HELÅRET

Verksamhetsområdet förskola och pedagogisk omsorg har ett fortsatt gott arbete kring de ekonomiska ramarna. Verksamhetsstöd och tilläggsbelopp har ökat kraftigt vilket gör en obalans inom ramarna. Förskolor i egen regi har budgeterat för överskott på våren för att planerat gå i balans under hösten då barnantalet minskar i början av hösten för att successivt öka under resten av året.

Verksamhetsområdet grundskola inklusive grundsärskola har fortfarande inte ekonomi i balans. Föregående års resultat är underskott med 3 945 tkr. Anpassningar av organisationen fortsätter även under detta resultatår. Anpassningar görs både på förvaltnings- och enhetsnivå. Det förlorade statsbidraget för bibehållen förstärkt elevhälsa kommer bli svårt att hantera under året. Fortsatt ökade kostnader för datorer till följd av nationella IT-strategin, där på sikt alla elever i grundskolan ska ha tillgång till en dator i skolarbetet.

FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG

MÅL OCH RESULTAT

MÅLOMRÅDE MED ÅRSBEDÖMNING

Det övergripande strategiska målet som verksamhetsområdet svarar mot är att Tyresö ska vara en Sveriges bästa skolkommuner. Utifrån föräldrarenkäten som gjordes i våras visar resultaten att de flesta som har sitt barn på Tyresö kommuns förskolor är nöjda och delaktigheten upplevs som hög. Många vårdnadshavare tycker att personalen är intresserade av deras synpunkter och önskemål på verksamheten samt att barnens tankar och intressen tas tillvara.

Skolinspektionens granskning visar på att huvudmannen uppfyller författningarnas krav för förutsättningar för utbildning i förskolan och utveckling av utbildning i förskolan.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög, flera insatser har genomförts och börjar ge effekt. Bemanningenheten fyller en viktig funktion och har kommit igång bra. Alla förskolor använder sig numera av bemanningenheten.

EKONOMI

Befolkningsstatistik för de första sju månaderna visar att det är färre barn än i budgetprognosen. Prognosen i augusti är att cirka 3 mnkr ska återbetalas till demografibuffert. Även intäkter för föräldraavgifter bedöms bli lägre med färre barn i den yngsta åldersgruppen.

Beställarsidan har fått fler ansökningar om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, som gör att prognosen för kostnader för verksamhetsstöd blir högre än budget.

Utförare i egen regi visar i augusti ett överskott. Förskolor i egen regi har periodiserat ett budgeterat överskott på våren för att planerat gå i balans under hösten då barnantalet sjunker.

Under våren har förskolorna kunnat ta in alla barn som har behov av omsorg vilket gjort att barnantalet i egen regi varit högre än budgeterat. Hur antalet barn blir under hösten är svårbedömt, då ansökningar för plats senare under hösten ännu ej inkommit.

Förskolorna arbetar fortfarande aktivt för att öka andelen förskollärare. Om detta lyckas ökar personalkostnaden.

En första utvärdering av effekter med bemanningenhet kan göras när året är slut.

Det riktade statsbidraget för minskade barngrupper blir lägre till hösten än under våren.

VERKSAMHETEN

I augusti fattades beslut om en förtydligad läroplan. Områden som förtydligas eller lyfts in i läroplanen är läsning, barnskötarnas viktiga uppdrag i arbetslaget och barns rätt till integritet. Den reviderade läroplanen gäller från och med 1 juli 2019.

Verksamhetsområdet har haft ett nämnduppdrag att minska barngrupperna i förskolan. Förskolan har lyckats med detta och har nu samma barngruppsstorlek som genomsnittet för hela landet 15,3. Personaltätheten har ökat och ligger strax över rikssnittet. En minskning av statsbidragen för minskade barngrupper sker under läsåret 18/19. Det är osäkert om det kommer ge effekter på storleken på barngrupperna men arbete sker för att kunna behålla de organisationer som byggts upp.

Arbete med ny konceptförskola fortsätter på två platser i kommunen. En utökning av Kumla förskola startar i oktober genom att bibliotekslokaler görs om till förskola. Bemanningsenheten är igång i full skala och har framgångsrikt levererat vikarier till alla kommunala förskolor.

Platsbehovet antas öka i början på 2019 och förvaltningen arbetar för att säkerställa platser.

Resursutvecklingscentrum (RUC) har förändrat sin organisation och numera är en mer uppsökande verksamhet än tidigare. RUC arbetar aktivt med att möta de behoven som finns genom verksamhetsbesök i förskolan. Förskolan har ett IT-nätverk som drivs av RUC.

Förskoleverksamheten måste fortsättas utökas i takt med utbyggnad av kommunen. Tidsmässigt börjar planerna komma i fas med utbyggnad. När förskoleverksamheten utökas behöver kommunen mer behörig och erfaren personal. Kompetensförsörjningen är ett kritiskt område för verksamhetsområdet. Förskollärare är ett bristyrke och på grund av den stora konkurrensen i Stockholmsregionen är rekrytering av förskollärare och erfarna barnskötare en fortsatt stor utmaning för Tyresö kommun.

EKONOMISKA RISKER

Område/verksamhet	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa Risker			
Beställare förskola	-1	hög	Ökat behov av tilläggsbelopp / verksamhetsstöd, redan beslutat som ej går att begränsa
Utförare förskola	-2 eller -3	medel	Färre småbarn i kullen som ersätter 6-åringar, enligt demografi. Osäkert hur många av dessa som väljer fristående förskolor. Kan bli svårt att anpassa bemanningen när det blir färre barn totalt.
Positiva			
Utförare förskola	+3	medel	Fortsatt svårt att rekrytera förskolelärare, istället lägre kostnader för barnskötare. Positiv effekt av bemanningsenheten.

GRUNDSKOLA INKL. GRUNDSÄRSKOLA

MÅL OCH RESULTAT

MÅLOMRÅDE MED ÅRSBEDÖMNING

Det övergripande strategiska målet som verksamhetsområdet svarar mot är att Tyresö ska vara en av Sveriges bästa skolkommuner. Resultatet för läsåret 17/18 ser bra ut, preliminära siffror visar att Tyresös skolor har en positiv resultatutveckling inom meritvärde, andel behöriga till gymnasiet samt andelen med fullständiga betyg. Det preliminära meritvärdet är det bästa resultatet i Tyresö kommuns skolor som kan avläsas sedan den nya läroplanen infördes 2011.

Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Tryggheten bedöms vara hög i Tyresös skolor.

Tyresö följer upp anmärkningar från Skolinspektionen gällande det systematiska kvalitetsarbetet på fritidshem och grundsärskola. Gällande förskoleklassen och grundskolan uppfyllde huvudmannen författningarnas krav gällande förutsättning för utbildning och utveckling på skolenheterna.

EKONOMI

Befolkningsstatistik för de första sju månaderna visar att det är fler barn än budgetprognosen. Prognosen i augusti är att cirka 3 mnkr ska erhållas från demografibuffert.

Det nya statsbidraget för en jämlikare skola, kommer kunna sökas i början av hösten, och bedöms kunna ge cirka 3 mnkr till Tyresö kommun.

Beställarsidan har fått fler ansökningar om tilläggsbelopp och verksamhetsstöd, som gör att prognosen för kostnader för verksamhetsstöd blir högre än budget.

Beställaren har fortsatt höga kostnader för externa placeringar, samt resor till dessa. En resursskola (skola med behandling), planeras starta under hösten och planeras ge ekonomiska effekter till år 2019.

Skolorna i egen regi har svårt att minska sina kostnader för att möta effekten av det minskade statsbidraget för förstärkt elevhälsa.

Alla skolor i egen regi har fokus på att hålla personalvolymen i balans med elevantalet. Kostnaderna minskar dock inte i samma takt, då omsättningen av lärare är fortsatt hög och lönekostnaden ökar vid rekrytering. Löneförhandlingen för lärarna är inte avslutad än för 2018, men en preliminär bedömning av den retroaktiva lönen är bokförd i augusti och ingår i utfallet.

VERKSAMHETEN

Tyresö har under året använt sig av och utvecklat resultatdialoger, ett viktigt verktyg som säkerställer uppföljning och utveckling. Detta arbete bidrar troligt till det förbättrade kunskapsresultatet. Flera olika kompetensutvecklingsinsatser har genomförts för att utveckla personal och verksamhet bland annat inom fritidshem karriärutveckling och skoledarutveckling. En kartläggning av kompetensutvecklingsbehov för att kunna möta personer med olika funktionsvariationer har också gjorts. Analysen kommer leda till prioriterad kompetensutveckling för personalen.

En IKT-strategi är framtagen och en plan för implementering har påbörjats. Även kartläggning och verksamhetsbesök har gjorts. Alla förskolor och skolor gör kartläggningar för att därefter skapa en gemensam grundnivå som alla kommunala för- och grundskolor ska erbjuda i Tyresö Kommun.

Samtliga skolor arbetar nu med bedömning för lärande (BFL). Detta innebär bättre förutsättningar för att utveckla elevernas kunskaper och bättre utvärdering av undervisningen.

Kumla lärstudio startades upp i augusti. Miljön i lärstudion är anpassad för att ge elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar så goda förutsättningar som möjligt.

Arbete sker med problematisk frånvaro genom bland annat ett länsövergripande projekt med gymnasiet och socialförvaltningen.

Flera olika förändringar i regelverk som styr skolan har skett, arbete och anpassningar görs utifrån det. Förändringarna handlar bland annat om att programmering ska ingå i läroplanen, nationella prov får större betydelse, stadiindelad timplan för grundskolan och prao bli obligatoriskt och ska innefatta minst tio dagar.

EKONOMISKA RISKER

Område/verksamhet	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa Risker			
Beställare grundskola	-2	hög	Ökat behov av tilläggsbelopp / verksamhetsstöd, redan beslutat som ej går att begränsa
Beställare grundskola	-2,5	hög	Fortsatt höga kostnader för extern placering, skolkostnad och resor.
Utförare grundskola	-3-4	medel	Fortsatt hög personalomsättning med löneeffekter vid nyanställning.
Utförare grundskola	-3	hög	Ökade kostnader för barn där enheterna sökt och fått verksamhetsstöd, där stödbeloppet sänkts och insatser redan införts

2. SOCIALNÄMNDEN

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
SOCIALNÄMNDEN	528,4	-551,3	-22,8	792,7	-831,3	-38,7	-0,5
Individ- och familjeomsorg	122,1	-131,0	-8,9	183,2	-194,4	-11,2	0,8
varav beställare	122,1	-132,4	-10,2	183,2	-196,0	-12,8	0,3
varav utförare	0,0	1,3	1,3	0,0	1,6	1,6	0,5
Flyktigmottagning/ ensamkommande	0,3	-8,6	-8,3	0,5	-12,3	-11,8	0,2
varav beställare	0,3	-7,6	-7,3	0,5	-11,0	-10,5	0,3
varav utförare	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,3	-1,3	-0,1
Äldreomsorg	218,2	-224,2	-6,0	327,4	-343,4	-16,0	-2,4
varav beställare	218,2	-212,2	6,1	327,4	-324,7	2,7	0,4
varav utförare	0,0	-12,0	-12,0	0,0	-18,7	-18,7	-2,8
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	187,7	-187,4	0,3	281,6	-281,3	0,3	0,9
varav beställare	187,7	-186,6	1,1	281,6	-281,6	0,1	1,3
varav utförare	0,0	-0,8	-0,8	0,0	0,3	0,3	-0,4

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING NÄMNDEN

Två av tre verksamhetsområden inom socialnämnden har betydande problem att bedriva verksamheten inom sin ekonomiska ram. Individ och familjeomsorgen som inkluderar mottagandet av ensamkommande prognosticerar ett betydande underskott, totalt 23 mnkr. Äldreomsorgen i egen regi med hemtjänst och särskilt boende bidrar till ett prognosticerat underskott på 16 mnkr för området. Endast omsorgen om personer med funktionsnedsättning klarar att hålla en budget i blanas.

I denna situation ligger det viktigast fokuset på socialförvaltningen på att få kontroll över kostnaderna. Utvecklingen i år har varit mer kontrollerat än förra året. Då försämrades prognoserna månad för månad. I år har prognoserna varit mer stabila. Problemområdena är definierade vilket är det första steget i att få kontroll på situationen. Än kvarstår dock ett stort arbete innan verksamheterna kan bedrivas inom den tilldelade ekonomiska ramen.

Detta innebär att förvaltningens inte uppnår målen på det ekonomiska området. På övriga områden bedöms arbetet på förvaltningen bidra till att de strategiska målen uppnås.

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

MÅL OCH RESULTAT

Kvalitetsmål avseende delaktighet är helt uppfyllt och de fyra övriga kvalitetsmålen är delvis uppfyllda. Det finns inom delar av individ- och familjeomsorgen ett utvecklingsbehov avseende kompetensutveckling, utredningstider, systematisk uppföljning, metodutveckling och rutiner samt samverkan.

De två nämndmål som avser att insatserna bidrar till en förbättrad situation för placerade barn och unga respektive att försörjningsstöd ska vara ett kortvarigt stöd är helt uppfyllda. Arbetet pågår med nämndmålet avseende innovativa och effektiva processer och automatisering/välfärdsteknik. Nämndmål avseende att verksamheten ska bedrivas inom tilldelade resurser bedöms i dagsläget inte gå att uppnå. Sjuktalet är än så länge högre än uppsatta kommun- respektive nämndmål. De två övriga nämndmålen som avser att vara en attraktiv arbetsgivare går ännu inte att bedöma.

Sex av sju politiska uppdrag har än så länge genomförts. Det som ännu inte uppfylls avser automatisering.

Sammantaget bedöms individ- och familjeomsorgen bidra till att kommunens strategiska mål ska kunna uppnås, bortsett från ekonomin. Det strategiska målet som avser att vara attraktiv arbetsgivare går ännu inte att bedöma.

VERKSAMHETEN

Förvaltningen har identifierat vilka områden där möjligheten till effektiviseringar är som störst för att nå en budget i balans. För att minska kostsamma externa placeringar behöver individ- och familjeomsorgen uppnå en optimal kombination av hemmaplanslösningar, förstärkt egen öppenvård och fler arvoderade familjehem och jourhem samt tillgång till fler egna lägenheter.

Placeringar i behandlingsskolor har ökat under tid. En översyn behöver göras tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen av vilka unga som är i behov av behandlingsskolor.

Fokus ligger nu på nedan områden:

- Optimal blandning egna insatser och externa placeringar
- Fler hemmaplanslösningar
- Förstärkt egen öppenvård
- Fler arvoderade familje- och jourhem
- Tillgång till fler egna lägenheter
- Kortare externa placeringar
- Åtstramningar inom behandlingsskolor

EKONOMISKA RISKER

IFO och ensamkommande	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Nya placeringar i LVM/LVU	0,3-0,6	Hög	Ökat antal LVM-anmälningar innebär en ökad risk. Risken omfattar både dyra HVB placeringar och LVM vård.
HVB	0,2-0,4	Låg	Fortsatt ökning av anmälningar av barn och ungdomar som far illa innebär risk för ytterligare placeringar i HVB.
Jourhem	0,25-0,5	Låg	Fortsatt ökning av anmälningar av barn som far illa innebär risk för ytterligare placeringar i jourhem.
Försörjningsstöd	0,25-0,5	Hög	Nya grupper tillkommer t ex äldre med otillräcklig pension och ensamkommande ungdomar som omfattas av den nya skollagen (LMA).
Skyddat boende	0,2-0,6	Hög	Ökat antal familjer i behov av skyddat boende.
Förändring lagstiftning och/eller förändringar i ersättning från migrationsverket	1,0-2,0	Medel	Placering i egna kommunen, nya regler för gymnasieelever kan medföra extra kostnader
Utebliven ersättning från migrationsverket	0,5-0,8	Medel	Uppskrivning i ålder samt misskött skolgång rapporteras långt i efterskott.
Positiva			
Öppenvård för ungdomar	0,2-0,5	Hög	Behandling tillsammans med MiniMaria (missbrukande ungdomar) för att undvika placeringar och möjliggöra hemtagningar.
Nya träningslägenheter	0,5-1,0	Hög	Nya lägenheter möjliggör kommande hemtagningar samt hemmaplanslösningar.

OMSORG OCH PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

MÅL OCH RESULTAT

Kvalitetsmål avseende delaktighet är helt uppfyllt och de fyra övriga är delvis uppfyllda. Det finns utvecklingsbehov avseende en samlad plan för kompetensutveckling och systematisk uppföljning, rutiner, utredningstider, väntetider samt samverkan.

Verksamhetsområdet bedöms bidra till att kommunens strategiska mål ska kunna uppnås, bortsett från att verksamhetsområdet i dagsläget inte bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Likaså uppnås inte målet för sjukfrånvaron.

VERKSAMHETEN

Nuvarande volymer samt prisnivåer är större och högre än vad verksamhetsområdets ramar medger. Sammantaget finns det stora utmaningar för att hitta lösningar för att möta den fortsatt ökande volym- och kostnadsutvecklingen som inte ryms inom verksamhetsområdets nuvarande resurstilldelning.

En stor kostnad är köp av boendeplatser utanför kommunen. Det rör sig ofta om brukare med specifika behov som inte kan, eller som det inte är kostnadseffektivt att tillgodose inom kommunen. Myndigheten strävar alltid efter att upphandla sådana platser till rimliga priser, men detta är i dagsläget en stor utmaning. Efterfrågan på boendeplatser är klart större än tillgången vilket medför högre kostnader än de insatser som utförs inom kommunen. Kostnaderna för att tillgodose dessa brukares behov ryms inte inom de ekonomiska ramarna.

Utöver detta ser vi en påtaglig kostnadsökning av turbundna resor till och från främst daglig verksamhet.Utförarna av daglig verksamhet uppger att det är svårt att nå bärighet till följd av den förändrade ersättningsmodellen som infördes under år 2017. Det bedöms finnas risk att utförare väljer att säga upp sina avtal, vilket också har skett i viss utsträckning. Ökad psykisk ohälsa medför större efterfrågan på insatser inom den kommunala psykiatrin; boendestöd och stödboenden.

Volymutvecklingen av personlig assistans är lägre än förmodat vilket kan bero på dels förändrade tillämpningar inom Försäkringskassan, dels att kommunens myndighet väljer att pröva sina beslut i Förvaltningsrätten.

EKONOMISKA RISKER

FO	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Turbundna resor Daglig verksamhet	1,5-2,0	Hög	Kostnad för turbundna resor har ökat under året. En genomlysning pågår för att identifiera vilka faktorer som påverkat kostnadsökningen.
Daglig verksamhet	0,8-1,0	Medel	Verkställigheten inryms inte inom befintligt LOV avtal utifrån brukarens specifika behov.
Boendeplatser LSS i kommunen	0,8-1,0	Medel	Boendeplatser som idag verkställs i kommunen kan p.g.a. förändrad vårdtyngd komma att köpas externt till ett högre pris.
Positiva			
Nya träningslägenheter	0,5-1,0	Hög	Nya lägenheter möjliggör kommande hemtagningar samt hemmaplanslösningar.
Turbundna resor Daglig verksamhet	0,5-0,7	Medel	Tillsammans med Sirius hitta effektivare transportlösningar.
Avtal LSS	0,8-1	Medel	Fortsatt arbete med omförhandling av befintliga avtal.

ÄLDREOMSORG

MÅL OCH RESULTAT

Kvalitetsmål avseende delaktighet är helt uppfyllt och de fyra övriga är delvis uppfyllda. Det finns utvecklingsbehov avseende en samlad plan för kompetensutveckling och systematisk uppföljning, rutiner, utredningstider, väntetider samt samverkan.

Sjuktalet är än så länge högre än uppsatta kommun respektive nämndmål.

Verksamhetsområdet bedöms bidra till att kommunens strategiska mål ska kunna uppnås, bortsett från att verksamhetsområdet i dagsläget inte bedrivs inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser. Likaså uppnås inte målet för sjukfrånvaron.

VERKSAMHETEN

Ekonomi för äldreomsorgen kommunal regi är ansträngd och det ekonomiska resultatet har försämrats.

För att minska underskotten inom vård- och omsorgsboendet Björkbacken har en organisationsförändring genomförts som innebär bättre personalutnyttjande. Verksamheten får stöd från andra funktioner i kommunen i syfte att se över så att rutiner och arbetssätt är kostnadseffektiva och skapa en helhetssyn i verksamheten.

En åtgärdsplan som utarbetades för hemtjänsten under våren fick inte bedömd effekt. En ny åtgärdsplan håller därför på att utarbetas. Verksamhetschefen för hemtjänsten har nu tillträtt vilket ger förutsättningar att långsiktigt planera och genomföra åtgärder för en budget i balans.

Till följd av fler äldre i befolkningen ökar behovet av vård- och omsorgsboende samt hemtjänst. Kostnaden för hemtjänst bedöms komma att utgöra en allt större del av äldreomsorgens totala kostnader. Det har på kort tid uppstått ett oförutsett behov av vård- och omsorgsboende och myndigheten undersöker lösningar för att tillgodose behovet

För att fortsätta hålla myndighetens budget i balans ligger fokus på avtal och ersättningar, översyn av tidsschabloner inom hemtjänst, hemtagningar, tätare uppföljningar och mer rättssäkra bedömningar.

EKONOMISKA RISKER

ÄO	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Hemtjänst	0,5-0,75	Hög	Ökade volymer inom hemtjänst
Korttidsplatser	0,25-0,5	Hög	Ökat behov av korttidsplatser
Korttidsplatser	0,25-0,5	Hög	Bristande kapacitet på Björkbacken
Bostadsanpassning	0,25-0,5	Hög	Ökade volymer pga ny lagstiftning
Vård & omsorgsplatser	1,0-1,5	Medel	Ökat behov av permanenta platser
Hemtjänst	0,8-1,2	Hög	Svårt att möta att brukare/hemtjänsttimmar varierar över tid i.o.m. en hög andel fast personal
Hemtjänst	0,8-1,2	Hög	Effektiviseringar och resursstyrning avstannar till följd av otillräcklig förändringsledning.
Björkbacken	1,2-1,5	Hög	Effektiviseringar och resursstyrning avstannar till följd av otillräcklig förändringsledning.
Positiva			
Hemtjänst	0,8-1,0	Medel	Volymminskning kan ske vid omprövning eller annan bedömningsnivå.

3. GYMNASIE- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Verksamhetsområden	Kommun-bidrag	Periodens netto-kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun-bidrag	Prognos netto-kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
GYMNASIE- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	172,7	-171,5	1,2	259,1	-261,1	-2,0	0,6
Arbete och integration	7,5	-10,0	-2,5	11,2	-11,2	0,0	0,0
varav flyktingverksamhet	0,0	-2,2	-2,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Vuxenutbildning	18,5	-15,0	3,4	27,7	-24,7	3,0	0,0
Gymnasieskola	146,8	-146,5	0,3	220,1	-225,1	-5,0	0,6
varav beställare	146,8	-139,9	6,9	220,1	-220,1	0,0	0,0
varav utförare	0,0	-6,6	-6,6	0,0	-5,0	-5,0	0,6

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING NÄMNDEN

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för tre verksamhetsområden, gymnasieskola inklusive gymnasiesärskolan, vuxenutbildning och arbete och integration.

Nämndens ekonomiska resultat per augusti är 1 miljon kronor. Årsprognosen för helåret är ett minus på 2 miljoner kronor. Detta beror på att Tyresö gymnasium beräknar ett underskott på cirka 5 miljoner kronor.

Förstudien "Mötesplats kompassen" har färdigställts och presenterades i kommunledningsutskottet och gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i april 2018 samt på kommunstyrelsen i maj. Kommundirektören fick i uppdrag att återkomma med ett förslag hur kommunen kan gå vidare. Förstudien föreslår en ny inriktning för lokalnyttjandet på nuvarande Tyresö gymnasium, med fokus på flexibla lösningar för utbildningsverksamhet av olika slag, en mötesplats mellan utbildningsverksamhet och näringsliv samt ett vägledningscentrum och ett framtida etableringscentrum.

GYMNASIUM INKL. GYMNASIESÄRSKOLA

MÅL OCH RESULTAT

Tyresö ska vara Sveriges bästa skolkommun. När det gäller gymnasieutbildning så är valfriheten stor och eleverna kan söka till Tyresös eget gymnasium, som erbjuder yrkesprogram, men också till såväl fristående som kommunala skolor i hela länet. I Stockholms län råder frisök till gymnasiet, vilket betyder att elever som söker till gymnasieskolor i andra kommuner blir mottagna som förstahandssökande där. Antalet utbildningsplatser på resursskolor i länet är för vissa inriktningar mer begränsat. Andelen elever i Tyresö som får examen eller studiebevis efter fyra år har ökat något mellan 2016 och 2017. Det gäller även för Tyresö gymnasium.

Sjukfrånvaron på Tyresö gymnasium är ungefär på samma nivå som kommunens mål.

På beställarsidan redovisar utvecklingsförvaltningen en avvikelse för perioden på 6,9 mkr. På helår prognostiseras ingen avvikelse.

Utförarsidan: Resultatenheten Tyresö gymnasium redovisar ett underskott på 6,6 mkr för perioden. Det orsakas av att det är färre elever som sökt sig till Tyresö gymnasium än budgeterat vt 2018. Den erhållna programpengen täcker inte totala kostnader. Enhetens lokalkostnader är för höga vilket gör att enheten har svårt att klara budgeten 2018. Tyresö gymnasium har effektiviserat sitt lokalutnyttjande och har sagt upp 1000 kvadratmeter lokalyta. Årsprognosen är minst ett underskott på 5,0 mkr och förändringen förklaras med att antalet elever under ht förväntas bli högre än vt.

VERKSAMHETEN

ANTAGNING TILL GYMNASIET I STOCKHOLMS LÄN 2018

Inför höstterminen 2018 visar statistik från gymnasieantagningen att 72 procent av tyresöeleverna antagits till sitt förstahandsval. Flest Tyresöelever har antagits till skolor i Stockholms stad, Nacka, Tyresö och Haninge. Kommunala skolor har antagit 56 % av Tyresöeleverna och friskolor 44 %.

Antalet platser på resursskolor för elever med omfattande behov av särskilt stöd har inte ökat.

TYRESÖ GYMNASIUM

Tyresö gymnasium har i uppdrag att fokusera på yrkesförberedande- och introduktionsprogram. Under 2016-2018 fasades de återstående högskoleförberedande programmen ut. Det var två klasser, teknikprogrammet och samhällsprogrammet.

Vid slutantagningen i augusti 2018 hade gymnasiet fyllt flertalet erbjudna platser.

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Tyresö kommun under vårterminen 2018. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Tyresö gymnasiesärskolas systematiska kvalitetsarbete. Tyresö gymnasium har genomfört åtgärder och lämnat in en redogörelse till Skolinspektionen. Skolinspektionen har godkänt redogörelsen och avslutat granskningen.

Tyresö gymnasium har arbetat fram rutiner kring förebyggande stödåtgärder i kärnämnen svenska, matematik och engelska samt uppföljning av elever som trots åtgärder fått betyget F i kurser. Under läsåret 17/18 erbjöds elever att läsa om kärnämnen för att öka möjligheten att nå gymnasieexamen. Resultatet har varit gott.

Gymnasiesärskolan har ett gott rykte och ska samverka med andra gymnasiesärskolor, både kommunala och fristående.

Av skolledningens analys av studieresultat på nationella yrkesförberedande program framgår att 71% av eleverna nådde gymnasieexamen våren 2018. Motsvarande siffror 2016 var 68% och 2017 81%. Tittar man på betygsmedelvärdet för yrkesprogrammen har det ökat från 10,5 våren 2017 till 11,0 våren 2018.

EKONOMISKA RISKER

Område/Verksamhet	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Tyresö gymnasium	-5,0	Hög	Tyresö gymnasium har i sin budget beräknat antal elever ht till 525 st. Prognosen ligger nu på 509 elever. I de fall gymnasiet får färre elever ökar underskottet ytterligare.
Positiva			

VUXENUTBILDNING

MÅL OCH RESULTAT

Tyresö kommuns vuxenutbildning erbjuder eleven ett stort utbud av kurser och utbildningar. Utbildningen anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Målet är att eleven ska kunna kombinera dels studier i flera skolformer inom vuxenutbildningen, dels studier med arbete. Andel elever som når godkända betyg är fortfarande högt med 92 procent godkända. C3L:s egna distanslärare har högre måluppfyllelse för betyget godkänd än externa aktörer.

I den årliga elevenkäten framkommer att C3L i jämförelse med andra anordnare i regionen ligger på samma nöjdhetsnivå inom området lärande. Däremot uppger sfi-eleverna att de inte haft ett möte med en studie- och yrkesvägledare i samma utsträckning som andra anordnares elever. Detta ska följas upp under hösten.

VERKSAMHETEN

Första halvåret har elevantalet ökat markant. Totalt har över 1400 personer gått en eller flera kurser under våren. Det har varit svårt att förutse elevtillströmningen på sfi och inom komvux har elevtillströmningen fortsatt att ökat oväntat mycket vilket är anmärkningsvärt i ett läge när samhället fortfarande befinner sig i en högkonjunktur. Vuxenutbildningen har också tagit emot elever från Haninge.

Expansionen och ökat elevantal ställer krav på fler klassrum och fler lärare. C3L hyr från hösten del av entréplanen av gymnasiet. Investeringar görs för att anpassa lokalerna för vuxenutbildningens behov, framförallt för vårdutbildningarna. Intäkter från externa anordnare och statsbidrag möjliggör för C3L att kunna driva kvalitativa yrkesutbildningar och ge eleverna extra stöd. Helårsprognos är ett överskott på 3

Ett slutbetänkanden om utredningen om komvux har lämnats till regeringen, som behöver analyseras för att se konsekvenserna för Tyresö komvux.

ARBETE OCH INTEGRATION

MÅL OCH RESULTAT

Andelen arbetslösa i Tyresö är 3,7 procent jämfört med 4,8 procent i Stockholms län och 5,6 procent i Riket. Andelen arbetslösa utrikes födda är lägre i Tyresö än länet och riket.

Migrationsverket skickade under första och andra kvartalet 2018 anvisade personer till kommunen utan att det fanns lägenheter till dem. Detta gjorde att personerna fick bosättas på hotell. Då det kom så många personer samtidigt anlätades två socialsekreterare från bemanningsföretag för att klara mottagandet. Detta sammantaget har lett till ett tillfälligt underskott för integrationsenheten. Nu har de

flesta fått bostad och från och med september återgår enheten till normal bemanning, vilket medför kraftigt minskade kostnader och beräknar att komma i balans till årsskiftet och följa budget.

VERKSAMHETEN

Under perioden har de nyanlända som kvarstod från 2017 års anvisade från Migrationsverket blivit bosatta både i temporära som mer långsiktiga boenden. Genom inhyrning av boenden av privatpersoner och via bostadsbolag har alla som blivit anvisade hittills under 2018 fått en bostad. En plan finns även för de som anvisas resten av året. Bedömningen är att samtliga kommer att ha bostad innan året är slut.

Europeiska socialfonden har godkänt ansökan om projektet Etableringscentrum. Syftet är att påskynda vägarna ut till arbete och självförsörjning för nyanlända. Projektet startade 2 maj och pågår under 3 år.

Ung i Tyresö och arbetsmarknadsenheten har ortsatt hög andel som går ut till studier och arbete. 213 ungdomar 16-17 år fick sommarjobb med hjälp av Centrum för arbete och integration.

Integrationsstrategin antogs av kommunstyrelsen i maj och finns med som ett särskilt uppdrag i kommunplanen.

4. KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Verksamhetsområden	Kommun-bidrag	Periodens netto-kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun-bidrag	Prognos netto-kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	71,1	-66,3	4,8	106,7	-105,2	1,5	-0,3
Bibliotek, kultur och fritid, fritidsgårdar	71,1	-66,3	4,8	106,7	-105,2	1,5	-0,3

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING NÄMNDEN

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för verksamhetsområdet bibliotek, kultur, fritid och fritidsgårdar. Målen är på väg att uppfyllas. Ingen ny mätning av statistiska centralbyråns medborgarundersökning har genomförts under perioden. Antalet besökare på biblioteken har ökat något jämfört med samma period föregående år. Verksamhetsområdets ekonomi är i balans. Sjukfrånvaron har minskat sedan föregående period.

Verksamhetsområdet har ett tjugotal uppdrag att genomföra. De flesta uppdrag har påbörjats och kommer genomföras inom planerad tid. Verksamhetsområdets ekonomi är i balans och per augusti redovisas ett överskott på 4,8 miljoner kronor. Det beror till stor del på ökade statliga bidrag, minskade personalkostnader beroende på långtidssjukskrivningar samt elkostnader för helåret som betalas i december. Årsprognosen är 1,5 miljoner kronor.

BIBLIOTEK, KULTUR OCH FRITID INKL. FRITIDSGÅRDAR

MÅL OCH RESULTAT

I Statistiska centralbyråns senaste mätning från 2016 rörande nöjd-medborgarindex ligger Tyresös index för idrotts- och motionsanläggningar samt fritidsmöjligheter över medelvärdet både för jämförbara kommuner och för alla kommuner. SCB kommer redovisa en ny mätning i slutet av året. I mätningen för kultur blir måttet detsamma som vid förra mätningen, dvs. Tyresö ligger något under medel för jämförbara kommuner. Tyresö kommun erbjuder många små och stora evenemang inom kulturområdet och har utvecklat utbudet för flera målgrupper. Kommunen investerar och bygger några nya idrottsanläggningar vilket kan påverka nästa mätning positivt.

Antalet besökare på biblioteket har ökat jämfört med samma period föregående år. Biblioteken arbetar för att utveckla programverksamhet för att bli en attraktiv mötesplats. Fritidsgårdarna har erbjudit flera aktiviteter eller till en låg kostnad under loven. Utvecklingen av Alby friluftsområde fortsätter.

Sjukfrånvaron överstiger kommunens mål om max 4 procent. Sjukfrånvaron har minskat sedan föregående period från 9 procent till 6 procent. Förändringen beror på att långtidssjukskrivningarna på biblioteket nu är färre.

Ekonomi är i balans och per augusti redovisas ett överskott. Det beror till stor del på ökade externa intäkter genom bidrag från olika myndigheter för att skapa mer verksamhet.

VERKSAMHETEN

Kommunstyrelsen fattade beslut den 2 maj om att flytta Trollbäckens bibliotek till tillfälliga lokaler. Arrangemang som genomfördes i början av sommaren var bland annat Medeltidsdagar, Nationaldagsfirandet, Bibblakollo och Tysammansdagen i Granängsringen, och Parkteatern i Alby. Biblioteket har genomfört uppsökande verksamhet. Parkourparken har färdigställts och invigts. Det första spadtaget på ny ishall har genomförts. Kvarnhjulet hus C har stängts för sanering vilket har inneburit att Café Bonzas verksamhet har varit decimerad samt att föreningslivet har fått hitta andra lokaler. Under sommarlovet har omfattande aktiviteter tillsammans med föreningslivet kunnat genomföras tack vare statliga medel.

5. KOMMUNSTYRELSEN

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
KOMMUNSTYRELSEN	206,3	-200,8	5,5	309,5	-326,3	-16,8	8,6
Gemensam verksamhet	88,1	-85,3	2,9	132,2	-142,6	-10,5	8,1
Kommunalförbund mm	28,2	-27,5	0,8	42,3	-42,3	0,0	0,0
Politisk verksamhet	15,1	-15,4	-0,3	22,6	-22,6	0,0	0,0
Näringsliv	0,9	-0,8	0,1	1,3	-1,3	0,0	0,0
Plan och Exploatering	18,3	-24,2	-5,8	27,5	-36,2	-8,7	0,0
Väghållning och park	51,1	-44,4	6,7	76,7	-74,8	1,9	0,4
Miljö, trafik och övrigt	4,6	-3,4	1,2	6,9	-6,4	0,5	0,2
Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING NÄMNDEN

Kommunstyrelsen verksamheter bedömer över lag måluppfyllelsen som god.

Pediodens ekonomiska resultatet är i balans, medan årsprognosen visar på betydande underskott. Huvuddelen av underskottet beror på faktorer som är svåra att påverka. Dels bär gemensam verksamhet i sitt underskott omställningskostnader inom äldreomsorgen med 7,2 mkr, och dels påverkar den underfinansiering av stadsbyggnadsförvaltningens budget som följer av ändrade redovisningsprinciper för arbete nedlagt i investeringsprojekt. Inga av dessa faktorer kommer att belasta kommunstyrelseförvaltningen under 2019.

PLAN OCH EXPLOATERING

MÅL OCH RESULTAT

I verksamhetsområdets helårsbudget finns en budgetpost om 8,6 mkr för att täcka underskott i budget. Den används för att systematiskt kunna lägga en budget i balans men innebär att om förvaltningen håller budget i övrigt så kommer resultatet bli negativt med -8,6 mkr vilket alltså förutspåddes inför årets start. Denna post hanteras under ett övergripande ansvar inom SBF där avvikelsen kommer att uppstå. Med hänsyn till denna budgetpost bedöms respektive enhet inom verksamhetsområdet resultatmässigt ligga inom budget per juli.

Utfall för personalkostnader för arbete mot investeringar uppgår per juli för hela förvaltningen till 100% av det budgeterade. Det innebär att förhållandet mellan personalkostnader mot drift/investering stämmer väl med planen för året.

Arbeten med prioriterade investeringar har medfört att förvaltningens kostnader för driftsprojekt för perioden är lågt. Det är dock arbeten som kommer behöva utföras under årets andra halva och kostnaderna kommer att uppstå då.

Fakturerade planintäkter för perioden är 2,7 mkr lägre än budgeterat. Här finns en naturlig fördröjning på en månads intäkter. Trenden är ändå tydlig att intäkter för detaljplaner blir lägre under 2018 än föregående år. Det beror främst på att flera projekt skjuts fram i tiden på grund av osäker konjunktur samt på vakanser inom enheten. Det minskade antalet planprojekt kan få påverkan på förvaltningens helårsresultat men behöver följas under ytterligare några månader för att se trenden.

Resultatet om -5,8 mkr anses vara i linje med prognosen för helåret om - 8,6 mkr.

EKONOMISKA RISKER

Område/Verksamhet	Ekonomisk risk, mkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Plantaxor	+/- 1	medel	Svårbedömda intäkter via taxor, främst vid större planområden. Kan vara både positiva och negativa risker.

VÄGHÅLLNING OCH PARK

MÅL OCH RESULTAT

Måluppfyllelsen bedöms som god. De nämndsmål som kunnat följas upp har bedömts som helt eller i hög grad uppfyllt.

Verksamheten bedrivs inom ekonomiska ramar, och har prognostiserat ett överskott för året.

VERKSAMHETEN

Verksamhetsområdet ligger i stort i fas med sina mål och uppdrag.

Det är kännbart för verksamheten att driftsområdet ökat. På grund av ihållande kyla blev sandupptagningen försenad. Kvalitetsgarantierna för sandupptagningen kunde därmed inte hållas fullt ut.

Parkverksamheten kommer från årsskiftet 2019 även vara ansvariga för grönytorna på mark vid förskolor, skolor, gruppboenden med mera. Det rör sig totalt om ungefär 80 stycken objekt.

Fler än tidigare har synpunkter på verksamheten. Synpunkterna rör i huvudsak vinterväghållning och skador på körbanor.

EKONOMISKA RISKER

GATA	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Kraftiga snöfall	-1,5	Medel	Med kraftiga snöfall slutet på året så räknar man med att det prognostiserade överskottet på gata kommer att minska.

MILJÖ- OCH TRAFIK

MÅL OCH RESULTAT

Verksamhetsarbetets målsättning att möta det ökade informationsbehovet om trafiken från medborgarna bedöms delvis uppfyllt.

Verksamhetsområdet har ett ekonomiskt överskott och prognostiserar ett överskott på 0,5 mnkr för helåret.

VERKSAMHETEN

Verksamhetsområdet ligger i stort i fas med sina mål och uppdrag.

Tyresö kommun klättrade från 98:e plats till plats 47:e (i riket) i årets kommunranking Miljöbarometern. Rankingen visar att vi är på rätt väg i kommunens miljöarbete.

Förstärkning av de personella resurserna inom trafikverksamheten pågår. Flera anläggningsprojekt inom ramen för cykelplanen och inom vårt trafiksäkerhetsarbete genomförs under 2018 och kommer att fortgå under 2019. Cykelplanen ska revideras (av SBF) med början under hösten 2018 och tekniska kontoret ska ta fram en trafiksäkerhetsplan som ska ange riktningen i vårt trafiksäkerhetsarbete. Tyresö hade fem allvarliga trafikolyckor (ingen dödsolycka) under årets åtta första månader. Det är nationellt sett ingen hög siffra men jämfört med 2017 (3) och 2016 (4) är det en ökning. Både cykelplanen och trafiksäkerhetsplanen kommer hjälpa oss att prioritera våra satsningar och tydliggöra dem mot medborgarna, men det kräver även kompetensutveckling av medarbetarna.

Tekniska kontorets nya grepp för att förebygga inflödet av negativa synpunkter och felanmälningar genom att kommunicera ut våra verksamheter med filmer på sociala medier har landat väl. De har inneburit många positiva kommentarer och gillande.

Trafikverksamhetens myndighetsutövning och viktigaste processer har effektiviserats och kvalitetssäkrats under de senaste åren. De flesta processerna har gått från manuella system (papper och pärmar) till webbaserade, digitala personoberoende system.

Dialogmöte har hållits med Trafikverket där kommunen visat på de brister som finns gällande Gudöbroleden.

Verksamheten har idag ett ekonomiskt överskott beroende på två vakanser som beräknas tillsättas under året. Prognosen för helåret 2018 är ett överskott på 500 tkr. Eventuellt kan det dock tillkomma kostnader på grund av uppgraderingar av Trollbäckens båtklubbs elanläggningar varför det råder en osäkerhet kring det ekonomiska utfallet för helåret.

EKONOMISKA RISKER

Miljö, trafik och övrigt	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Uppgradering av elanläggningar	-0,5	medel	Diskussioner förs med Trollbäckens båtsällskap om hur mycket kommunens del av nödvändiga uppgradering av elanläggningarna där ska vara. Kan hända att det landar på runt 500 tkr och då blir resultatet 0 kronor på helåret.

VATTEN OCH AVLOPP

MÅL OCH RESULTAT

Verksamhetsområdet ligger i stort i fas med sina mål och uppdrag. Verksamheten är avgiftsfinansierad, och lämnar alltid nollresultat.

VERKSAMHETEN

VA-verksamheten har under perioden haft en relativt normal belastning trots vissa incidenter med ledningsläckage och avloppsstopp. Verksamheten har samtidigt uppnått en hög förnyelsetakt i ledningsnät vilket bidrar till att hålla en fortsatt hög vattenkvalitet samtidigt som leveranssäkerheten bibehållits och kvaliteten på levererat vatten har fullgjorts och uppnåtts under aktuell period. Införande av dagvattenavgifter från och med 1 januari 2018 har även medfört ett visst ökat behov av inventeringar och tillsynsbesök vid fastigheter som uppger sig helt sakna anslutning till allmänna dagvattensystem. Under periodens senare del har även nyrekrytering påbörjats av 2 vakanta tjänster vars processer pågått en längre tid beroende på att dessa specialiserade kompetenser är fortsatt svårrekryterade. Övriga personalresurser visar dock en fortsatt god stabilitet i form av god hälsa och låga sjuktal.

RENHÅLLNING

MÅL OCH RESULTAT

Verksamheten har under perioden bedrivits i linje med uppsatta mål. Verksamheten är avgiftsfinansierad och lämnar alltid nollresultat.

VERKSAMHETEN

Antalet matavfallskunder fortsätter att öka bland både villahushåll och flerbostadshus. Kommunikationsinsatser för att påvisa nyttan med insamlat matavfall har genomförts och planeras ytterligare under hösten. Positionering av enskilda slamanläggningar förväntas färdigställas under hösten. En projektplan för ombyggnation av kretsloppscentralen är under framtagande, för att ta arbetet vidare till nästa skede.

NÄRINGSLIV

VERKSAMHETEN

Arbetet fortgår inom budgetram. Resurserna används i första hand till de aktiviteter som ska ge ett fördjupat samarbete med det lokala näringslivet, Tyresö Näringslivsdag, frukostmöten, företagsbesök samt närvara vid nätverksmöten. För att även främja nyföretagandet prioriteras samarbetet med Nyföretagarcentrum, som sker tillsammans med Nacka och Värmdö kommun. Näringslivsdagen planeras att genomföras den 16 november med hjälp av sponsorer och organisationen Företagarna.

En uppföljning av handlingsplanen "Ett blomstrande näringsliv" har genomförts gentemot förvaltningarna. I uppföljningen har konstaterats att det inte har skett ett aktivt arbete enligt tidigare framtagna handlingsplan.

GEMENSAM VERKSAMHET

MÅL OCH RESULTAT

Verksamheterna arbetar mot uppsatta mål och uppdrag. Nöjda medarbetare bidrar med sitt engagemang till resultatet. Inom målområde medborgarfokus bedöms ett nämndmål som i hög grad uppfyllt och två som delvis uppfyllt. Under målområde "god och långsiktig hushållning" bedöms effektivitetsmålet som delvis uppfyllt och resultatmålet som ej uppfyllt. Mål och digitalisering och processutveckling är delvis uppfyllda. Inom attraktiv arbetsgivare finns tre nämndmål, ett i hög grad uppfyllt (sysselsättningsgrad), ett delvis uppfyllt (medarbetare rekommenderar) och ett ej uppfyllt (sjukfrånvaro 4 %).

Vad gäller ekonomin prognostiseras ett underskott för verksamhetsområdet på 10,5 miljoner kronor för helåret. Inom området har en genomgång gjorts för att identifiera sannolika överskott. Prognosen för

kommundirektören förbättras med 6,7 mnkr och för IT med 4,5 mnkr. För fastighet försämras prognosen med 3,7 mnkr. En huvuddel 2,7 mnkr är befarade kostnader för sanering av tomterna där två nya gruppbestäder ska byggas. Av de 15 verksamheterna inom området prognostiserar 7 underskott, 5 överskott och 3 nollresultat.

VERKSAMHETEN

Verksamheterna inom området har olika uppgifter och det är därför svårt att sammanfatta utvecklingen. Det handlar till stor del om att tillhandahålla service dels åt medborgare men allra mest att vara service åt kommunens övriga verksamhetsområden. Som sådan pågår en ständig utveckling att anpassa tjänsterna till förändringar i behovet.

En större händelse under året är att det genomförts val till riksdag, kommun och landsting. Arbetet har fungerat bra överlag även om det har varit vissa svårigheter att rekrytera röstmottagare. Efter valet följer en ny mandatperiod och kansliet har börjat förbereda inför denna. Den nya mandatperioden ska skapas i systemen och de nya nämnderna läggs in i mötesprocessen för att det ska fungera efter mandatskiftet.

EKONOMISKA RISKER

Område/Verksamhet	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Upphandlingsenheten	- 1,0	medel	Om enheten inte klarar genomföra tillräckligt många upphandlingar under årets sista månader kan underskottet öka.
Kansliet	-0,7	Låg	Ett eventuellt nyval skulle medföra extra kostnader.
Positiva			
IT-avdelningen	+1,0	medel	Överskottet kan bli något högre beroende på verksamhetens beställningar av nya datorer under årets sista månader.

6. BYGGNADSNÄMNDEN

Verksamhetsområden	Kommun- bidrag	Periodens netto- kostnad	Periodens avvikelse	Helår kommun- bidrag	Prognos netto- kostnad	Prognos avvikelse	Prognos förändring
BYGGNADSNÄMNDEN	3,5	-5,6	-2,1	5,2	-6,7	-1,5	0,0
Bygglövsverksamhet	3,5	-5,6	-2,1	5,2	-6,7	-1,5	0,0

BYGGLOVSVERKSAMHET

MÅL OCH RESULTAT

För helåret behöver enheten intäkter i form av taxor och avgifter på 6,6 mkr för ett resultat i balans. Det bedöms svårt att uppnå, då få stora bygglov ligger planerade under 2018. Det återspeglar sig i resultatet per augusti där intäkter av taxor och avgifter är det som avviker negativt från budget med 1,7 mkr för perioden. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat för perioden, främst som en följd av vakanser och sjukfrånvaro under våren.

Övriga kostnader ligger 1 232 tkr lägre än budgeterat, vilket är en följd av att vi inte har haft några konsultkostnader under augusti. Konsultkostnaderna bedöms fortsätta i lägre takt under kommande del av året.

Under resterande del av året bedöms bygglovsintäkterna öka då ett antal större bygglov ligger för beslut. Enbart dessa större bygglov uppgår till omkring 1,5 mkr vilket kommer hjälpa att hålla nere enhetens underskott för året. Prognos om - 1,5 mkr för helåret ligger kvar.

EKONOMISKA RISKER

Område/Verksamhet	Ekonomisk risk, mnkr +/-	Sannolikhet	Risken omfattar
Negativa risker			
Bygglövsstaxor	+/-0,5	medel	Svårbedömda intäkter via taxor, främst vid större bygglovsområden. Kan vara både positiva och negativa risker.
Positiva			

7. LÅNGSIKTIG UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR ETT VÄXANDE TYRESÖ

För att kunna klara det kommunala uppdraget på lång sikt beslutade kommunfullmäktige den 19 juni 2017 att starta ett arbete med att ta fram en långsiktig strategi för ett växande Tyresö. Målet är att kommunens samlade resultat ska uppgå till 3 procent årligen vid utgången av mandatperioden 2019-2022, med verksamheter som bedrivs med hög kvalitet och oförändrad skattesats. En rad aktiviteter har påbörjats under året, vilka kort sammanfattas här.

Grundförutsättningar

I kommunplanen för mandatperioden 2019-2022 identifierades ett antal framgångsfaktorer, s.k. grundförutsättningar, inom tre områden hållbar ekonomi, hållbar kvalitetsutveckling och attraktiv arbetsgivare som förutsättningar för att kunna nå utvecklingsstrategins mål. De gemensamma grundförutsättningarna utgår från en helhetssyn och vilar på tre hörnpelare struktur, kultur och systematik. För att uppnå utvecklingsstrategins mål är tillämpning av ny teknik är en viktig del i utvecklingen av verksamheterna

Hållbar ekonomi

Ekonomiskt resultat 3 procent

Kommunens budgeterade resultat för 2018 motsvarar ett överskott på 1 procent. I arbetet med kommunplan 2019-2022 har arbetet med strategin för ökat ekonomiskt resultat spelat en viktig roll. Kommunplanen siktar på ett överskott på 2,0 procent 2019 som succesivt höjs till 2,5 procent och 3,0 procent de följande åren.

Under maj/juni genomfördes workshops med alla förvaltningarnas ledningsgrupper med deltagande av kommundirektör och ekonomichef. Syftet med arbetet var att identifiera områden inom alla förvaltningar där effektiviseringar kan genomföras. De olika förvaltningsledningsgrupperna har nu i uppdrag att arbeta vidare med de framtagna förslagen i anslutning till nämndplansarbetet inför 2019. En uppföljning till ekonomichef är planerat i ledningsgrupperna när nämndplansarbetet är klart

Övrigt

- Ett arbete med att länka ihop lokalförsörjningsprogrammet med investeringsprocessen har startat.

Hållbar kvalitetsutveckling

Tydligare styrning och ledning

Hållbar kvalitetsutveckling införs i kommunplanen för mandatperioden 2019-2022 som grundförutsättning i den strategiska planeringen. Det innebär att krav och förutsättningar för

verksamhetsuppdraget tydliggörs. Det underlättar även uppföljning och redovisning av verksamheternas kvalitet.

Forskningsbaserad kvalitetsledningsmodell

För att öka kompetens och kunskap om kvalitetsarbete är kommunen sedan årsskiftet medlem i SIQ, svenska institutet för kvalitetsutveckling. SIQ:s modell för kvalitetsutveckling är vägledande för kommunens chefer. Ledningsmodellen är generell och bygger på ett antal framgångsfaktorer.

I augusti genomfördes ledningsseminarium med kommunledningsgruppen och verksamhetschefer som ett led i förankringsarbetet.

Kvalitetsledarnätverk

I april startade ett kvalitetsledarnätverk där ingår kvalitetsledare från samtliga förvaltningar. Kvalitetsledarna har i uppdrag att ge stöd i verksamheternas arbete med hållbar kvalitetsutveckling. Syftet med nätverket är att samordna kvalitetsarbetet i hela kommunen, att lära av varandra och hitta effektiva arbetssätt tillsammans. Utvärdering av nätverket görs i oktober av kvalitetschefen.

Granskning och tillsyn

Granskningsplanen från kommunstyrelsen ses över för att få bättre effekt. Resurserna bör riktas där de bäst behövs, till verksamheter med sviktande resultat eller andra tecken på kvalitetsbrister. Förändrade arbetssätt ger kvalitetsenheten mer utrymme för råd, vägledning och utbildningsinsatser.

Attraktiv arbetsgivare

Utveckling av ledarskap och medarbetarskap

Tyresö kommun har under flera år arbetat med att utveckla ledarskapet i Tyresö kommun med utgångspunkt från gemensamma värderingar som uttrycks i kommunens ledarfilosofi. Ett bra ledarskap är en av de viktigaste nycklarna för att skapa förutsättningar för vår våra medarbetare att lyckas i sitt uppdrag. Under hösten 2018 startar ett kommunövergripande arbete tillsammans med medarbetare från alla förvaltningar med att översätta ledarfilosofins värderingar till ledord som kan användas av alla medarbetare i kommunen. Forskning visar att gemensamma värderingar kan bidra till att man får en organisation som bättre klarar omställningar och framtida utmaningar. Medarbetarskapet syftar till att ta tillvara medarbetarnas kompetens, engagemang och vilja till ansvarstagande för att nå bättre resultat i våra verksamheter.

Riktat verksamhetsstöd

Björkbackens vård- och omsorgsboende - Stöd i kvalitetsarbetet

Samtliga chefer finns på plats på Björkbacken sedan början av augusti. Verksamheten och stödfunktioner som förvaltningens kvalitetscontroller, controller och representanter från kvalitetsenheten har samarbetat för att få fram faktabaserade underlag som beskriver förutsättningarna för verksamheten. Exempel på

underlag är bemanningsstatistik, ekonomiska underlag, personalstatistik och beslut som påverkar verksamheten både på kort och lång sikt.

Kvalitetschefen har i workshopsform haft genomgångar med den nya ledningsgruppen om hur styrning och ledning av kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling är strukturerat i Tyresö kommun. Styrprocessen, ansvarsfördelning och grunderna i kvalitetsarbete har ingått i workshopen.

En gemensam långsiktig målbild har tagits fram av ledningsgruppen. Framgångsfaktorer för en framgångsrik verksamhet har identifierats och en nulägesanalys har gjorts för att se vilka förändringsbehov som finns i verksamheten. Förbättringsområden har prioriterats och arbetet med att ta fram gemensamma övergripande verksamhetsmål för hela Björkbacken har påbörjats.

Ledningsgruppen arbetar nu med att vidta direkta åtgärder för att förbättra kvalitet och ekonomi.

Nästa steg är att involvera medarbetarna i verksamhetsutveckling och utveckla det ständiga förbättringsarbetet på enheterna. Ökad kostnadsmedvetenhet, ökad kompetens, gemensam värdegrund och en kultur där alla arbetar mot samma mål är framgångsfaktorer som ledningsgruppen identifierat som allra viktigast.

Kvalitetsenheten fortsätter med riktat verksamhetsstöd och granskning av verksamheten fram till årsskiftet.

Dynamisk verksamhetsstyrning testas inom hemtjänsten och Björkbackens vård- och omsorgsboende

I oktober påbörjas en pilot inom hemtjänsten och Björkbackens vård- och omsorgsboende som kommer att ta fram ett nytt arbetssätt för verksamhetsstyrning. Ett mål är bl.a. att åstadkomma en effektiv och ändamålsenlig verksamhet med hög kvalitet för våra medborgare/brukare.

4. FINANSIELLA SAMMANSTÄLLNINGAR

RESULTATRÄKNING

		Kommunen			Kommunkoncern		
		Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
Mnkr		2018	2017	2016	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	Not 1	372,1	402,4	414,9	503,4	551,4	562,4
Verksamhetens kostnader	Not 2	-1 966,9	-1 883,1	-1 809,8	-2 047,1	-1 969,8	-1 897,3
Avskrivningar	Not 3	-70,6	-69,0	-66,4	-98,3	-95,7	-88,0
Jämförelsestörande poster	Not 4	-	-	-9,8	-	-	61,0
Verksamhetens nettokostnad		-1 665,4	-1 549,7	-1 471,1	-1 641,9	-1 514,0	-1 361,9
Skatteintäkter	Not 5	1 551,5	1 493,9	1 410,4	1 551,5	1 493,9	1 410,4
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	142,1	166,7	146,3	142,1	166,7	146,3
Finansiella intäkter	Not 7	11,4	6,8	6,4	7,1	3,3	2,8
Finansiella kostnader	Not 8	-5,8	-5,3	-5,8	-12,5	-14,3	-18,5
Jämförelsestörande finansiella poster		-	-	-	-	-	-
Resultat efter finansiella poster		33,9	112,5	86,1	46,3	135,7	179,1
Aktuell och uppskjuten skatt bolag		-	-	-	-	-	-
Extraordinära intäkter		-	-	-	-	-	-
Extraordinära kostnader		-	-	-	-	-	-
ÅRETS RESULTAT		33,9	112,5	86,1	46,3	135,7	179,1

BALANSRÄKNING

		Kommunen			Kommunkoncern		
		Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
Mnkr		2018	2017	2016	2018	2017	2016
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Materiella anläggningstillgångar							
Mark, byggnader och anläggningar	Not 9	2 290,5	2 207,4	2 032,8	4 614,0	4 252,8	3 851,1
Maskiner och inventarier	Not 10	71,3	76,1	73,8	79,5	84,3	76,6
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11, 12	133,8	129,6	129,0	71,9	68,1	67,4
Summa anläggningstillgångar		2 495,6	2 413,1	2 235,6	4 765,4	4 405,1	3 995,1
Omsättningstillgångar							
Förråd, exploateringstillgångar mm	Not 13	70,3	70,0	74,8	70,3	70,0	74,8
Kortfristiga fordringar	Not 14	166,5	168,7	230,0	204,6	170,2	223,9
Kassa, bank	Not 15	129,3	100,1	153,5	148,5	220,4	286,3
Summa omsättningstillgångar		366,1	338,8	458,3	423,4	460,6	585,0
SUMMA TILLGÅNGAR		2 861,7	2 751,9	2 693,9	5 188,7	4 865,7	4 580,1

Mnkr		Kommunen			Kommunkoncern		
		Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
		2018	2017	2016	2018	2017	2016
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER							
Eget kapital	Not 16						
Årets resultat		33,9	84,5	27,0	46,3	108,0	122,3
Resultatutjämningsreserv		-	-	-	-	-	-
Övrigt eget kapital		1 070,1	985,6	958,6	1 603,4	1 495,4	1 373,1
Summa eget kapital		1 104,0	1 070,1	985,6	1 649,7	1 603,4	1 495,4
Avsättningar							
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 17	269,4	240,6	219,3	269,4	240,6	219,3
Övriga avsättningar		-	-	-	46,8	46,8	43,5
Skulder							
Långfristiga skulder	Not 18	1 110,5	1 011,8	1 083,3	2 765,2	2 476,2	2 353,5
Kortfristiga skulder	Not 19	377,8	429,4	405,7	457,7	498,8	468,4
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 861,7	2 751,9	2 693,9	5 188,7	4 865,7	4 580,1
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER							
Panter och därmed jämförliga säkerheter		-	-	-	-	-	-
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och eller avsättningar	Not 20	777,0	780,5	812,3	777,0	780,5	812,3
Övriga ansvarsförbindelser	Not 21, 22	1 847,1	1 656,1	1 458,4	171,4	179,3	179,5
Hyses- och leasingåtaganden	Not 23	517,6	538,0	536,8	477,4	490,6	485,1
SUMMA PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		3 141,8	2 974,6	2 807,5	1 425,9	1 450,4	1 476,9
Soliditet (exkl. panter och ansvarsförbindelser)		38,6%	38,9%	36,6%	31,8%	33,0%	32,6%
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelser)		11,4%	10,5%	6,4%	16,8%	16,9%	14,9%

Noter

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug	Delår aug
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Not 1 Verksamhetens intäkter						
Försäljningsintäkter	14,9	12,0	12,0	14,9	10,9	12,0
Taxor och avgifter	115,2	124,9	120,4	103,5	113,7	107,7
Hyror och arrenden	54,8	48,9	45,6	200,2	207,0	203,5
Bidrag	138,8	164,7	205,8	138,8	164,7	205,8
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	39,2	34,8	29,5	39,0	34,8	29,5
Exploateringsintäkter	0,1	15,6	1,6	0,1	15,6	1,6
Realisationsvinster	9,0	1,3	0,0	0,1	1,3	0,0
Försäkringsersättningar	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	6,7	3,3	2,3
Summa verksamhetens intäkter	372,1	402,4	414,9	503,4	551,4	562,4
Not 2 Verksamhetens kostnader						
Löner och sociala avgifter	-854,6	-824,3	-810,0	-876,3	-824,3	-829,6
Pensionskostnader	-85,3	-73,3	-62,2	-85,3	-73,3	-62,2
Köp av huvudverksamhet	-659,3	-639,1	-610,0	-659,3	-639,1	-610,0
Lämnade bidrag	-54,2	-46,5	-44,3	-54,2	-46,5	-44,3
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-57,6	-57,0	-52,1	-143,3	-166,8	-142,1
Bränsle, energi och vatten	-41,9	-34,8	-36,3	-30,2	-34,8	-36,3
Lokal- och markhyror	-43,2	-37,3	-37,6	-21,2	-16,0	-17,1
Hyra / leasing anläggningstillgång	-5,1	-5,9	-6,8	-5,1	-3,5	-4,4
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-52,0	-50,0	-45,3	-52,0	-50,0	-45,3
Tele, IT-kommunikation och postbefordran	-4,0	-3,7	-3,7	-4,0	-3,7	-3,7
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-16,5	-14,5	-13,5	-16,5	-14,5	-13,5
Försäkringspremier och riskkostnader	-6,7	-8,1	-7,3	-6,7	-8,1	-7,3
Övriga främmande tjänster	-42,7	-42,5	-40,2	-42,7	-42,6	-40,2
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	-0,1	-6,2	-0,1	-0,1	-6,2	-0,1

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Realisationsförluster och utrangering	0,0	0,0	-0,4	-1,1	0,0	-0,4
Övriga kostnader	-43,7	-39,9	-40,0	-49,1	-40,4	-40,8
Summa verksamhetens kostnader	-1 966,9	-1 883,1	-1 809,8	-2 047,1	-1 969,8	-1 897,3
Not 3 Avskrivningar						
Byggnader och anläggningar	-61,6	-61,4	-59,6	-87,7	-87,3	-80,4
Maskiner och inventarier	-9,0	-7,6	-6,9	-10,6	-8,3	-7,6
Summa avskrivningar	-70,6	-69,0	-66,4	-98,3	-95,7	-88,0
Not 4 Jämförelsestörande poster						
<i>Jämförelsestörande poster</i>						
Pensionsavsättning förtroendevalda	-	-	-9,8	-	-	-9,8
Premieåterbetalning från AFA Försäkring	-	-	-	-	-	-
Vinst vid avyttring av fastighet Tyresö bostäder	-	-	-	-	-	70,8
Summa jämförelsestörande poster	0,0	0,0	-9,8	0,0	0,0	61,0
Not 5 Skatteintäkter						
Preliminär kommunalskatt	1 557,6	1 502,3	1 421,1	1 557,6	1 502,3	1 421,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	0,0	-12,2	-9,0	0,0	-12,2	-9,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	-6,1	3,8	-1,8	-6,1	3,8	-1,8
Summa skatteintäkter	1 551,5	1 493,9	1 410,4	1 551,5	1 493,9	1 410,4
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning						
Inkomstutjämningsbidrag	20,6	45,8	41,6	20,6	45,8	41,6
Strukturbidrag	-	-	-	-	-	-
Införandebidrag	-	-	-	-	-	-

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Regleringsavgift	4,9	-0,3	-1,0	4,9	-0,3	-1,0
Kostnadsutjämningsbidrag	61,4	79,2	66,5	61,4	79,2	66,5
Kommunal fastighetsavgift	51,3	50,2	48,2	51,3	50,2	48,2
Generella bidrag från staten	6,9	5,4	5,0	6,9	5,4	5,0
<i>varav stöd med anledning av flyktingsituationen</i>	6,9	5,4	5,0	6,9	5,4	5,0
Avgift till LSS-utjämning	-3,1	-13,4	-14,1	-3,1	-13,4	-14,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	142,1	166,7	146,3	142,1	166,7	146,3
Not 7 Finansiella intäkter						
Aktieutdelning kommunägda bolag	0,2	0,2	0,2	-	-	-
Borgensavgift kommunägda bolag	4,2	3,4	3,4	-	-	-
Överskottsutdelning Kommuninvest	6,2	3,1	2,2	6,2	3,1	2,2
Ränteintäkter	0,6	0,0	0,3	0,7	0,1	0,4
Ränteintäkter på utlämnade lån	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Ränteintäkter på kundfordringar	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella intäkter	11,4	6,8	6,4	7,1	3,3	2,8
Not 8 Finansiella kostnader						
Räntekostnader på upptagna lån	-3,0	-2,8	-3,9	-9,7	-11,6	-16,6
Räntekostnader på pensionsskuld	-2,4	-2,2	-1,6	-2,4	-2,2	-1,6
Räntekostnader på leverantörsskulder	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5	-0,2
Summa finansiella kostnader	-5,8	-5,3	-5,8	-12,5	-14,3	-18,5

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Not 9 Mark, byggnader och anläggningar						
Ingående anskaffningsvärde	2 723,6	2 703,2	2 727,5	5 077,4	5 039,6	5 035,8
Årets investeringar	61,8	109,7	80,7	68,1	127,5	132,7
Årets försäljningar	-4,9	-0,9	-	-24,3	-0,9	-
Årets utrangeringar	-	-86,7	-104,9	-1,9	-87,3	-128,8
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Omklassificeringar	-	-1,6	-	-	-1,6	-
Utgående anskaffningsvärde	2 780,6	2 723,6	2 703,2	5 119,2	5 077,3	5 039,6
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 122,3	-1 118,3	-1 132,3	-1 720,5	-1 677,7	-1 670,5
Årets försäljningar	-	0,7	-	7,5	0,4	-
Årets utrangeringar	-	86,7	104,8	-	87,4	117,5
Årets avskrivningar	-61,6	-92,2	-90,8	-87,7	-131,4	-128,6
Årets nedskrivningar	-	-	-	-	-	3,9
Omklassificeringar	-	0,7	-	-	0,7	-
Utgående avskrivningar	-1 183,9	-1 122,3	-1 118,3	-1 800,7	-1 720,5	-1 677,7
Pågående projekt	693,8	606,1	447,9	1 295,6	896,0	489,2
Utgående bokfört värde	2 290,5	2 207,4	2 032,8	4 614,0	4 252,8	3 851,1
Not 10 Maskiner och inventarier						
Ingående anskaffningsvärde	141,1	282,9	274,4	163,4	301,4	294,5
Årets investeringar	2,8	17,3	15,7	4,5	24,2	16,5
Årets försäljningar	-	-0,1	-	-	-0,1	-
Årets utrangeringar	-	-160,6	-7,2	0,0	-163,6	-9,7
Omklassificeringar	-	1,6	-	-	1,6	-
Utgående anskaffningsvärde	143,9	141,1	282,9	167,9	163,4	301,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-68,3	-216,0	-211,9	-82,5	-231,7	-229,1
Årets försäljningar	-	0,1	-	-	0,1	-
Årets utrangeringar	-	160,6	6,7	0,0	163,6	9,2
Årets avskrivningar	-9,0	-12,3	-10,8	-10,6	-13,8	-11,8

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Omklassificeringar	-	-0,7	-	-	-0,7	-
Utgående avskrivningar	-77,3	-68,3	-216,0	-93,2	-82,5	-231,7
Pågående projekt	4,8	3,4	6,9	4,8	3,4	6,9
Utgående bokfört värde	71,3	76,1	73,8	79,5	84,3	76,6
Not 11 Finansiella anläggningstillgångar - aktier och andelar						
Aktier i Tyresö Bostäder AB	50,0	50,0	50,0	-	-	-
Aktier i Tyresö Näringslivs AB	12,5	12,5	12,5	-	-	-
Aktier i Tyresö Vindkraft AB	0,1	0,1	0,1	-	-	-
Aktier i Stockholmsregionens försäkrings AB	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Övriga aktier	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	40,7	40,7	40,7	40,7	40,7	40,7
Andel i bostadsrätter	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4	10,4
Tyrestaskogen, grundfond	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa aktier och andelar	121,1	121,1	121,1	58,6	58,6	58,5
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar - långfristiga fordringar						
Tyresö Näringslivsaktiebolag	-	-	-	-	-	-
Utlämnade gatukostnadslån	11,8	7,2	6,4	11,8	7,2	6,4
Avgår kortfristig del av långfristigt lån	-0,9	-0,6	-0,5	-0,9	-0,6	-0,5
Övriga långfristiga fordringar	1,7	1,8	2,0	2,4	2,8	3,0
Summa långfristiga fordringar	12,7	8,5	7,9	13,3	9,5	8,9
Summa finansiella anläggningstillgångar (not 11 och 12)	133,8	129,6	129,0	71,9	68,1	67,4

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Not 13 Förråd, exploateringstillgångar mm						
Förråd presentartiklar och gåvor	-	-	0,3	-	-	0,3
Exploateringsmark Trollbäcken	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9	9,9
Exploateringsmark Bollmora	6,3	6,1	10,6	6,3	6,1	10,6
Exploateringsmark Tyresö Strand	40,8	40,7	40,7	40,8	40,7	40,7
Exploateringsmark Östra delarna av Tyresö	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Exploateringsmark Länna / Skrubba	0,1	0,0	-	0,1	0,0	-
Summa förråd, exploateringstillgångar mm	70,3	70,0	74,8	70,3	70,0	74,8
Not 14 Kortfristiga fordringar						
Kundfordringar	36,1	33,4	24,3	36,5	34,3	20,1
Värdereglering av kundfordringar	-0,4	-0,8	-1,8	-0,4	-0,8	-1,8
Fordran statsbidrag	18,0	21,6	62,3	18,0	21,6	62,3
Skattefordringar	14,0	26,3	30,5	14,0	26,3	30,5
Övriga kortfristiga fordringar	3,3	8,1	33,4	4,5	10,0	34,7
Upplupna ränteintäkter	4,2	5,2	5,1	4,2	5,2	5,1
Upplupna skatteintäkter	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	3,8
Förutbetalda kostnader / upplupna intäkter	91,2	75,0	72,4	127,8	73,7	69,3
Summa kortfristiga fordringar	166,5	168,7	230,0	204,6	170,2	223,9
Not 15 Kassa och Bank						
Kassa	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-
Bankmedel	129,3	100,1	153,5	148,5	220,4	286,3
Summa kassa och bank	129,3	100,1	153,5	148,5	220,4	286,3

Tyresö kommun har en koncernkontokredit på 150 Mkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Not 16 Eget kapital						
Ingående kapital enligt balansräkningen *	1 070,1	985,6	958,6	1 603,4	1 495,4	1 373,1
Periodens resultat	33,9	84,5	27,0	46,3	108,0	122,3
Summa eget kapital	1 104,0	1 070,1	985,6	1 649,7	1 603,4	1 495,4

*) I kommunens totala egna kapital ingår skuld till Renhållnings-kollektivet med 18,7 mnkr och till VA-kollektivet med 15,7 mnkr (se även not 24).

Not 17 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Avsatt till pensioner, tjänstemän

Ingående avsättning pensioner, exkl ÖK-SAP	185,4	167,5	155,3	185,4	167,5	155,3
Försäkring	-	-	-	-	-	-
Ränteuppräknig	2,0	2,6	2,4	2,0	2,6	2,4
Basbeloppsuppräknig	3,0	1,8	-0,6	3,0	1,8	-0,6
Nya utbetalningar	-3,4	-5,7	-5,5	-3,4	-5,7	-5,5
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-	-	-
Intjänad PA-KL	0,0	-	-	0,0	-	-
Slutbetalning FÅP	-	0,0	-	-	0,0	-
Intjänad Förmånsbestämd ålderspension	20,8	19,3	15,6	20,8	19,3	15,6
Nya efterlevandepensioner	-	0,3	0,3	-	0,3	0,3
Övrig post	-0,6	-0,4	-0,1	-0,6	-0,4	-0,1
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>207,2</i>	<i>185,4</i>	<i>167,5</i>	<i>207,2</i>	<i>185,4</i>	<i>167,5</i>
Löneskatt	50,3	45,0	40,6	50,3	45,0	40,6
Summa avsatt till pensioner, exkl ÖK-SAP	257,5	230,4	208,1	257,5	230,4	208,1
Ingående avsättning pensioner ÖK-SAP	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
förändring under året ÖK-SAP	-0,1	0,1	0,0	-0,1	0,1	0,0
<i>Utgående avsättning, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>
Löneskatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsatt till pensioner ÖK-SAP	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Summa avsatt till pensioner, tjänstemän	257,5	230,5	208,1	257,5	230,5	208,1

(se även specifikation, not 17a)

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Avsatt till pensioner, förtroendevalda						
Avsättning för förtroendevaldas pensioner, OPF-KL och PFA	9,6	8,1	9,0	9,6	8,1	9,0
Löneskatt	2,3	2,0	2,2	2,3	2,0	2,2
Summa avsatt till pensioner, förtroendevalda	11,9	10,0	11,2	11,9	10,0	11,2
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	269,4	240,6	219,3	269,4	240,6	219,3
Not 17a Specifikation per förmån						
Pensionsbehållning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förmånsbestämd ÅP	198,2	176,0	157,4	198,2	176,0	157,4
Pension till efterlevande	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1
PA-KL pensioner	8,1	8,2	8,9	8,1	8,2	8,9
Särskild avtalspension ÖK-SAP *	-	0,1	-	-	0,1	-
Löneskatt	50,3	45,0	40,6	50,3	45,0	40,6
Summa specifikation, not 17a	257,5	230,5	208,1	257,5	230,5	208,1
Antal tjänstemän som enligt avtal har rätt till visstidspension	0	1	0	0	1	0
Aktualiseringsgrad	98,0%	98,0%	97,0%	98,0%	98,0%	97,0%
Not 18 Långfristiga skulder						
Lån i banker och kreditinstitut (se specifikation, not 18a)	680,0	680,0	820,0	2 355,5	2 157,1	2 099,2
Långfristig leasingskuld	0,3	-	-	0,3	-	-
Gatukostnadsbidrag	110,8	70,3	62,7	110,8	70,3	62,7
VA-anslutningsbidrag	123,1	114,5	71,6	114,9	114,5	71,6
Investeringsbidrag	179,4	147,0	128,9	166,7	134,3	119,9
Investeringsfond VA	5,0	-	-	5,0	-	-
Investeringsfond Renhållning	12,0	-	-	12,0	-	-
Summa långfristiga skulder	1 110,5	1 011,8	1 083,3	2 765,2	2 476,2	2 353,5

Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Not 18a Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut						
Lån som förfaller inom						
0-1 år	320,0	270,0	300,0	1 156,0	505,0	620,0
1-3 år	170,0	320,0	380,0	812,5	1 105,0	950,0
3-5 år	140,0	90,0	140,0	337,0	547,1	529,2
Senare än 5 år	50,0	-	-	50,0	-	-
Summa	680,0	680,0	820,0	2 355,5	2 157,1	2 099,2
Kreditgivare						
Nordea Hypotek	-	-	-	75,0	75,0	-
Handelsbanken	-	-	-	-	-	-
Kommuninvest	680,0	680,0	820,0	2 180,5	2 082,1	2 099,2
SEB	-	-	-	100,0	-	-
Summa kreditgivare	680,0	680,0	820,0	2 355,5	2 157,1	2 099,2

Checkräkningskrediterna uppgår till 150 Mkr, varav 0 Mkr var utnyttjad per 2018-08-31

Kommunens snittränta 2018-08-31 uppgick till 0,63%

Tyresö Bostäders snittränta 2017-12-31 uppgick till 0,53% inkl derivat, exkl borgensavgift

Tyresö Vindkrafts AB låneskuld uppgick till 36 mkr per 2018-08-31 och räntan är bunden till 0,83%

Kommunens räntebindningstid uppgår till 655 dagar

Tyresö Bostäders räntebindningstid uppgår till 500 dagar

Not 19 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	80,0	117,0	107,5	132,3	151,7	133,0
Personalens skatter och avgifter	47,9	45,7	46,8	47,9	45,7	46,8
Moms och punktskatter	5,3	4,3	5,3	5,3	4,3	5,3
Övriga kortfristiga skulder	55,5	38,0	46,0	54,9	40,4	58,6
Upplupna pensionskostnader	32,7	46,0	44,2	32,7	46,0	44,2
Upplupen löneskatt	19,6	11,8	11,2	19,6	11,8	11,2
Upplupna semesterlöner	28,0	67,0	67,2	28,0	67,0	67,2

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Upplupna räntekostnader	1,8	1,9	1,7	1,8	1,9	1,7
Förutbetalad skatteintäkt	15,7	16,6	9,5	15,7	16,6	9,5
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	91,3	81,0	66,4	119,5	113,3	91,0
Summa kortfristiga skulder	377,8	429,4	405,7	457,7	498,8	468,4
Not 20 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder och eller avsättningar						
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998						
Ingående ansvarsförbindelse	624,5	638,1	663,6	624,5	638,1	663,6
Ränteuppräknig	4,9	7,3	7,4	4,9	7,3	7,4
Basbeloppsuppräknig	10,1	10,8	1,4	10,1	10,8	1,4
Gamla utbetalningar	-24,4	-33,7	-32,5	-24,4	-33,7	-32,5
Sänkning av diskonteringsränta	-	-	-	-	-	-
Aktualisering	-	0,1	-0,2	-	0,1	-0,2
Bromsen	-	-	-	-	-	-
Övrig post	6,1	1,9	-1,5	6,1	1,9	-1,5
<i>Utgående ansvarsförbindelse, exkl. särskild löneskatt</i>	<i>621,1</i>	<i>624,5</i>	<i>638,1</i>	<i>621,1</i>	<i>624,5</i>	<i>638,1</i>
Löneskatt	150,7	151,5	154,8	150,7	151,5	154,8
Summa pensionsförpliktelser KPA	771,8	776,0	792,9	771,8	776,0	792,9
Pensionsskuld Södertörns Brandförsvarsförbund, inkl. löneskatt	-	-	19,4	-	-	19,4
Förtroendevaldas pensioner *	4,2	3,6	-	4,2	3,6	-
Löneskatt	1,0	0,9	0,0	1,0	0,9	0,0
Summa pensionsförpliktelser	777,0	780,5	812,3	777,0	780,5	812,3

* Tyresö kommun har två förtroendevalda som enligt avtal har rätt till visstidspension.

Not 21a Borgensåtaganden

Tyresö Bostäder AB	1 640,0	1 440,0	1 240,0	-	-	-
Tyresö Vindkraft AB	36,0	37,1	39,2	-	-	-
Tyresö Sportcenter AB	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tyresö Nya Badanläggning AB	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0	140,0

Mnkr	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Trollbäckens Tennisklubb	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Brf Hanviken (Aniara)	23,1	34,5	34,6	23,1	34,5	34,6
Tyresö Strands Båtklubb	3,5	-	-	3,5	-	-
Tyresö Bangolfklubb	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Summa borgensåtaganden	1 847,1	1 656,1	1 458,4	171,1	179,0	179,2

Not 21b Solidarisk borgen

Tyresö kommun har i september 2010 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 286 kommuner som per 2018-08-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tyresö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige ABs totala förpliktelser till 418 873 772 784 kronor och totala tillgångar till 413 618 049 861 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 720 456 202 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 689 747 635 kronor.

Not 22 Övriga ansvarsförbindelser

Garantiåtagande FASTIGO	-	-	-	0,3	0,3	0,3
Summa, övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3

Not 23a Hyres- och leasingåtaganden, operationella

Inom 1 år	3,5	3,5	5,6	1,6	1,9	1,6
senare än ett år men inom fem år	54,0	59,9	20,8	22,3	21,2	18,5
senare än fem år	459,8	474,6	510,4	453,2	467,5	465,0
Summa hyres- och leasingåtaganden	517,3	538,0	536,8	477,1	490,6	485,1

	Kommunen			Kommunkoncern		
	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
Mnkr	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Not 23b Hyres- och leasingåtaganden, finansiella						
Inom 1 år	-	-	-	-	-	-
senare än ett år men inom fem år	-	-	-	-	-	-
senare än fem år	0,3	-	-	0,3	-	-
Summa hyres- och leasingåtaganden	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0
Summa panter och ansvarsförbindelser (not 20-23)	3 141,8	2 974,6	2 807,5	1 425,9	1 450,4	1 476,9

Not 24 Vatten och avlopp

	Delår aug	Delår aug	Delår aug
Resultatrapport Vatten och Avlopp	2018	2017	2016
Verksamhetens intäkter	62,0	51,7	47,2
Verksamhetens kostnader	-42,5	-42,5	-34,3
Avskrivningar	-6,1	-5,9	-5,6
Verksamhetens nettokostnader	13,4	3,3	7,3
Finansiella intäkter	-	-	-
Finansiella kostnader	-1,9	-1,9	-2,5
Årets resultat	11,5	1,4	4,8
Avsättning/återföring förutbetalad intäkt VA-kollektivet	-6,5	-1,4	-4,3
Avsättning till investeringsfond VA	-5,0	-	-
Resultat efter bokslutsdisposition	0,0	0,0	0,5

	Delår aug	Årsbokslut	Årsbokslut
Balansrapport Vatten och Avlopp	2018	2017	2016
Anläggningstillgångar	266,7	264,8	259,7
Omsättningstillgångar	20,1	20,3	2,3
Summa tillgångar	286,8	285,1	262,0
Ingående eget kapital	4,2	2,1	-0,5
Årets resultat	11,5	2,1	2,6
Summa eget kapital	15,7	4,2	2,1
Kortfristiga skulder	15,2	5,1	2,5
Långfristiga skulder	255,9	275,8	257,4
Summa avsättningar och skulder	271,1	280,9	259,9
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	286,8	285,1	262,0

REDOVISNINGSPRINCIPER

KOMMUNEN

Kommunens redovisning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR), vilket bl a innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen i Tyresö kommun har satts till 50 000 kr. För investeringar i hyrda lokaler har gränsen beslutats till 500 000 kr.

Anläggningstillgångar. Enligt rekommendation RKR 18.1 bokförs investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. För tillgångar i form av mark och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Intervall avskrivningstider:

Byggnader	3 – 50 år
Maskiner och inventarier	3 – 25 år
Aktier och andelar	ingen avskrivning
Mark, bostadsrätter	ingen avskrivning

Omprövning av nyttjandeperiod ska ske om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning enligt rekommendation RKR 11.4. För anläggningstillgångar med komponenter som har olika nyttjandeperiod och där varje komponents anskaffningsvärde är betydande i

förhållande till totalt anskaffningsvärde för investeringen ska uppdelning göras på komponenter. Detta för att avskrivningarna ska ge en rättvisande resultatredovisning.

Egen nedlagd tid som är direkt hänförlig till investeringsprojekt debiteras investeringen med faktisk lönekostnad, enligt RKR 11.4.

Skatteintäkter. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänförs till, enligt huvudmetoden i rekommendation RKR 15.1, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för investeringar.

Pensionsskuld före 1998 redovisar Tyresö kommun som en ansvarsförbindelse, enligt blandmodellen. Pensionsskuld som uppkommit från 1 januari 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och årets förändring redovisas som verksamhetskostnad i resultaträkningen. Pensionsskuldens räntekostnad redovisas bland finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförpliktelser värderas enligt RIPS17.

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen samt i not. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder, enligt RKR 3.1.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunförbund i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Konsolidering sker med proportionell metod.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar:

• Tyresö Bostäder AB	100 %
• Tyresö Näringslivsaktiebolag	100 %
• Tyresö Vindkraft AB	100 %
• Södertörns Miljö- & hälsoskydds-förbund	29,6 %

- Södertörns Överförmyndarnämnd 13,16 %
- Södertörns brandförsvarsförbund 9,04 %
- Vårljus AB 5,5 %
- Stockholmsregionens Försäkrings AB 4,07 %
- SKL Inera AB 0,16 %

Samtliga bolag där kommunens ägarandel överstiger 20 % av rösterna konsoliderats, med undantag för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund där konsolideringsskyldighet ej föreligger enligt

rekommendation RKR 8.2, p g a marginell ekonomisk betydelse för kommunen.

De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.